

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

آموزش قرآن

(اجرای آزمایشی)

چهارم دبستان

طبق مصوبه‌ی جلسات ۶۷۷ و ۸۴۴ شورای عالی آموزش و پرورش این کتاب توسط آموزگار پایه، طی سه جلسه در هفته تدریس می‌شود.

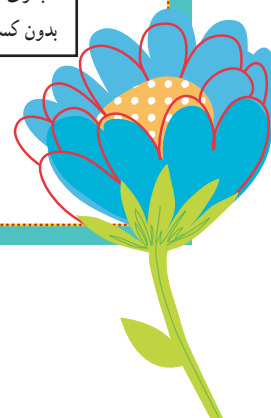
وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب:	آموزش قرآن (اجرای آزمایشی) - چهارم دبستان - ۴۰۱
پیداآورنده:	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف:	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف:	ابوالفضل انوشه‌پور، الهه ستوده، غلامعباس سرشورخراسانی، سیدمهدی سیف، رضا نباتی، مسعود وکیل، حمید محمدی، سعید خدائیان و حسن فلاح با همکاری: محمد قدوسی (اعضای گروه تألیف) - طیبه حمزه بیگی (کارشناس آموزش دوره ابتدایی) - محمدکاظم بهنیا (ویراستار)
مدیریت آماده‌سازی هنری:	اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
شناسه افزوده آماده‌سازی:	احمدرضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری و طراح جلد) - ندا عظیمی (طراح گرافیک) - سحر عجمی، ندا عظیمی (تصویرگران) - هاتف همایی (عکاس) - زهره بهشتی شیرازی (صفحه‌آرا) - فاطمه صغری ذوالفقاری، الهام جعفرآبادی، فاطمه پزشکی و ناهید خیام‌باشی (امور آماده‌سازی) - بر اساس مصحف مرکز طبع و نشر قرآن جمهوری اسلامی ایران (رسم الخط صفحات قرآن کامل)
نشانی سازمان:	تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
ناشر:	شرکت افست: تهران - کیلومتر ۴ جاده‌ی آبه‌لی، پلاک ۸، تلفن: ۷۷۳۳۹۰۹۳، دورنگار: ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی: ۱۱۱۵۵-۴۹۷۹
چاپخانه:	شرکت افست «سهامی عام» (www.Offset.ir)
سال انتشار و نوبت چاپ:	چاپ پانزدهم ۱۴۰۲
برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به پایگاه کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir و برای خرید کتاب‌های درسی به سامانه فروش و توزیع مواد آموزشی به نشانی www.irtextbook.com یا www.irtextbook.ir مراجعه نمایید.	

کلیدی حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت جایی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شابک ۰-۱۶۷۴-۰۵-۹۶۴-۰ ISBN 964-05-1674-0

ما باید قرآن را سرلوحه‌ی همه‌ی کارهای خود قرار دهیم،
و از اُنس با قرآن کریم غفلت نکنیم .

امام خمینی «قُدَسِ سِرُّهُ»

فهرست

سخنی با والدین و آموزگاران

درس دوم

سوره‌ی تَغَابُن
آیات ۱ تا ۶
و آیات ۷ تا ۱۳
وقف بر حرکات «سَّ»

۹

درس اول

یادآوری قواعد سال‌های گذشته
وقف «سَّ»
سوره‌ی لقمان آیات ۱۲ تا ۱۶

۱

درس چهارم

سوره‌ی واقعه
آیات ۱ تا ۲۴
و آیات ۲۷ تا ۵۷
وقف بر «ة»

۲۱

درس سوم

سوره‌ی ابراهیم
آیات ۳۴ تا ۳۸
و آیات ۳۹ تا ۴۶
وقف بر «هـ و، هـی»

۱۵

درس ششم

سوره‌ی اِسْرَاء
آیات ۷۶ تا ۸۲
و آیات ۸۸ تا ۹۵
علامت مدّ

۳۳

درس پنجم

سوره‌ی آلِ عِمْران
آیات ۱۰۲ تا ۱۰۵
و آیات ۱۰۶ تا ۱۱۲
حروف مقطعه

۲۶

درس هشتم

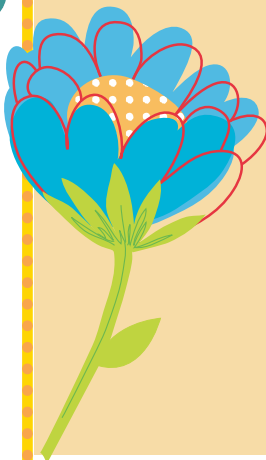
سوره‌ی آلِ عِمْران
آیات ۳۰ تا ۳۷
و سوره‌ی دخان
آیات ۱ تا ۱۸
داستان حضرت زکریا و مریم

۴۹

درس هفتم

آشنایی با خط قرآن کریم
و سوره‌ی نحل
آیات ۹۴ تا ۱۰۲
سوره‌ی شوری
آیات ۱ تا ۱۰

۳۹

درس دهم

سوره‌ی هود
آیات ۱۰۹ تا ۱۱۷
و سوره‌ی قاف
آیات ۱ تا ۱۵

۶۲

درس نهم

سوره‌ی بقره
آیات ۲۵۳ تا ۲۵۶
و سوره‌ی فتح
آیات ۱ تا ۹

۵۶

درس دوازدهم

سوره‌ی آل‌عمران
آیات ۳۸ تا ۴۵
و سوره‌ی محمد
آیات ۱ تا ۹

۷۴

داستان حضرت زکریا و یحیی

درس یازدهم

سوره‌ی مَلک
آیات ۱ تا ۱۰
و سوره‌ی طه
آیات ۵۲ تا ۶۴
و قف «مئی»

۶۸

درس چهاردهم

سوره‌ی یوسف
آیات ۶۴ تا ۶۹
و سوره‌ی نبأ
آیات ۱ تا ۳۰

۸۷

درس سیزدهم

سوره‌ی نمل
آیات ۵۹ تا ۶۴
و سوره‌ی جمعه
آیات ۱ تا ۸

۸۱

درس آخر

قرآن در تابستان
سوره‌های غاشیه، اعلی، طارق
و شعار هفته (پیام‌های قرآنی و
احادیث نورانی)

۹۹

درس پانزدهم

سوره‌ی عَبَسَ
آیات ۱ تا ۳۲
و سوره‌ی تکویر
آیات ۱ تا ۲۹

۹۳

نام و نام خانوادگی :

نام کلاس :

نام مدرسه :

نام معلم :

نشانی مدرسه :

○ دانش آموزان عزیز

سعی کنیم همه ی کتاب های درسی خود، به ویژه کتاب آموزش قرآن را که حاوی آیات نورانی قرآن کریم است به خوبی نگهداری کرده و در رعایت پاکیزگی و احترام به آن بکوشیم. هم چنین خوب است در زنگ قرآن، همیشه با وضو باشیم.

شایسته است این کتاب را در کتابخانه ی خود نگهداری کنید یا در پایان سال تحصیلی به مدرسه تحویل دهید.

○ همکاران عزیز و معلمان گرامی

این کتاب به وسیله ی رمزینه های سریع پاسخ و یا کتاب گویا تدریس می شود. استفاده از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ در خارج از کلاس با هماهنگی معلم درس قرآن نیز توصیه می شود؛ دانش آموزان عزیز می توانند با همکاری معلم محترم نسبت به تهیه ی فایل کتاب گویای آموزش قرآن پایه ی چهارم، از طریق کتابخانه مدرسه و یا شبکه ملی مدارس ایران (رشد) به نشانی Roshd.ir اقدام کنند.

سخنی با والدین محترم

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند :

خانه‌ای که در آن قرآن بسیار خوانده می‌شود، پُر خیر و برکت است و روزی آن خانواده فراوان می‌شود.

اصول کافی؛ ج ۲، ص ۶۱۰

○ پدر و مادر گرامی

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما خانواده‌ی محترم، خداوند را سپاس می‌گوییم که فرزند عزیزمان یک سال تحصیلی دیگر را با موفقیت پشت سر گذاشته است و اینک در پایه‌ی چهارم، در کنار سایر دروس، آموزش قرآن را ادامه می‌دهد.

فرزند، هدیه و امانت الهی است که خداوند مسئولیت تربیت او را بر عهده‌ی پدر و مادر نهاده است و شما والدین محترم، قسمتی از این حق و مسئولیت خویش را در اختیار اولیای مدرسه قرار داده‌اید. همه‌ی ما باید با پذیرش امر خطیر تعلیم و تربیت فرزندانمان، این بار امانت را به سلامت به سر منزل مقصود برسانیم تا ان شاء الله از این غنچه‌های بهشتی، باغ‌ها و بوستان‌های پرتراوتی که مظهر رحمت و خیر خداوند است، پدید آید.

قرآن کلام و پیام خدا، میزان حق و باطل، دستورالعمل زندگی و رحمت حق برای همه‌ی جهانیان است. آموزش و پرورش برنامه‌ای منظم تدوین کرده است تا همه‌ی دانش‌آموزان به یادگیری قرآن علاقه‌مند شوند و بتوانند در آینده قرآن را روان و زیبا بخوانند، به تدریج معنای کلام خداوند را درک کنند و با تلاوت روزانه‌ی آن، همیشه خود را در پناه هدایت خداوند قرار دهند.

برنامه‌ی جدید آموزش قرآن با ویژگی‌های زیر، درصدد آن است که به لطف الهی زمینه‌ی انس دائمی دانش‌آموزان را با قرآن کریم فراهم آورد.

۱- در این برنامه، جامعیت آموزش قرآن مورد نظر است؛ یعنی علاوه بر توانایی روخوانی و روان‌خوانی، به سایر جنبه‌های ضروری و پرجاذبه‌ی آن، مانند زیباخوانی، درک معنای آیات و آشنایی با داستان‌ها و معارف آن نیز توجه می‌شود.

۲- کسب مهارت خواندن قرآن نیاز به استمرار، تکرار و تمرین دارد. از این رو، ساعات آموزش قرآن در طول هفته توزیع شده است، به نحوی که نباید قرآن فقط در یک روز هفته آموزش داده شود.

۳- به منظور ایجاد انس دانش‌آموزان با قرآن کریم، از داستان‌های زیبا و پرمعنای آن و هم‌چنین از جمله‌های کوتاه، زیبا و حکمت‌آمیز قرآن استفاده شده است.

۴- با استفاده از وسایل مناسب، دانش‌آموزان صوت زیبای قرآن را می‌شنوند و همراه آن می‌خوانند. این امر بر جاذبیت و کیفیت آموزش می‌افزاید.

انتظار ما از شما اولیای گرامی

۱- همان‌طور که همه‌ی ما خواندن نماز و گرفتن روزه را به‌صورت عملی از پدر و مادر خود آموخته‌ایم، کودکان ما نیز خواندن قرآن را از ما می‌آموزند. از شما پدر و مادر عزیز انتظار می‌رود که با خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، الگوی شایسته‌ای برای فرزند خود باشید. آن‌ها باید احترام به قرآن و کوشش در راه آشنایی با آن را از ما بیاموزند و با مشاهده‌ی اخلاق و رفتار ما، درک کنند که همه‌ی ما می‌خواهیم آن‌گونه باشیم که خدا دوست دارد. آن‌ها باید علاقه به قرآن، محبت به خدا، مهربانی به مردم و اخلاق و رفتار اسلامی را عملاً از بزرگ‌ترها بیاموزند.

۲- از فرزندتان بخواهید آن‌چه را از قرآن در مدرسه آموخته است برای شما بازگو کند. از او بخواهید آیات و جمله‌های قرآنی هر درس را از روی کتاب نشان دهد و به‌صورت شمرده برای شما بخواند. دقت کنید، شما نباید آیات و جمله‌های قرآنی را برای او بخوانید تا او به تقلید از شما بخواند. آموزگار نیز آیات قرآن را برای دانش‌آموزان نمی‌خواند، بلکه خود دانش‌آموزان به کمک آن‌چه آموخته‌اند، می‌توانند جمله‌های قرآن را بخوانند. اگر فرزند شما در خواندن کلمات، اشتباهی داشت، از او بخواهید که دوباره آن را با دقت بخواند تا خود به اشتباهش پی ببرد و آن را اصلاح کند.

۳- در هر درس، یک یا چند جمله‌ی زیبا، کوتاه و حکمت‌آمیز قرآن به نام پیام قرآنی آمده است. اگر فرزند شما به حفظ این پیام‌ها علاقه‌مند است، او را به این کار تشویق کنید تا به تدریج آن‌ها را سرلوحه‌ی زندگی خویش قرار دهد. ضمناً حفظ پیام‌ها، او را برای شرکت در مسابقات قرآن نیز آماده می‌کند.

۴- از فرزندتان بخواهید داستان‌های کتاب را که برای ایجاد انس و علاقه‌ی بیش‌تر به قرآن و فهم و درک مفاهیم آن است، از روی کتاب برای شما بخواند و به کمک تصاویر برای شما تعریف کند. این کار علاوه بر آموزش قرآن، موجب تقویت مهارت‌های خواندن و گفتن در زبان فارسی نیز می‌شود.

۵- برخی از آیات دروس به‌طور نسبتاً ساده ترجمه شده است. این ترجمه‌ها برای مطالعه‌ی آزاد است و دانش‌آموزان موظف نیستند ترجمه‌ی این آیات و هم‌چنین مفاهیمی را که در بخش «کار در کلاس» هر درس آمده است، حفظ کنند و نباید در ارزش‌یابی از این‌گونه ترجمه‌ها و مفاهیم پرسش شود. بدیهی است در صورتی که فرزند شما به یادگیری این مطالب علاقه نشان داد، یاری و تشویق او بسیار مفید است.

۶- آموزگار فرزندتان آمادگی دارد که تجارب و اطلاعات خود را برای توفیق هرچه بیش‌تر فرزندتان، با کمال افتخار در اختیار شما قرار دهد. شما نیز از میزان موفقیت فرزندتان جویا شوید.

۷- فرزندتان را به شرکت در جلسه‌ی قرآن مسجد محل خود تشویق و او را در این مسیر، همراهی کنید.

۸- فرزند خود را به حفظ سوره‌های کوتاه بخش قرآن در تابستان تشویق کنید. در این زمینه می‌توانید از رمزینه‌های سریع پاسخ استفاده نمایید.

به این امید که فرزند شما در آینده، انسانی بزرگ، با ایمان، بنده‌ی خالص خدا، خدمتگزار مردم و باقیات الصالحات برای همه‌ی ما باشد.

آموزگار عزیز

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا، لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا، وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ
و کسانی که در راه ما تلاش می کنند، حتماً ایشان را به آن راه ها هدایت می کنیم
و قطعاً خدا با نیکوکاران است.

سوره ی عنکبوت، آیه ی ۶۹

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما همکار محترم، به منظور موفقیت هر چه بیش تر در آموزش قرآن، توجه شما را به برخی نکات مهم جلب می نمایم. هر چند تفصیل این مطالب در کتاب راهنمای معلم ارائه می شود، ولی امید است در این جا بیان مختصر این نکات، مفید باشد.

پیش از انجام هر کاری بر خدا توکل کنید و به لطف و رحمت او امیدوار باشید و بدانید هر کس که در راه خدا تلاش کند قطعاً خدا او را راهنمایی می کند و همیشه پشتیبان نیکوکاران است. مهم ترین مسائل مربوط به آموزش این کتاب، در ادامه آمده است. توجه و عمل به این امور، ضامن موفقیت بیش تر شماست.

● مراحل تدریس

برای تدریس، تمرین و پژوهش هر درس، سه یا چهار جلسه در نظر گرفته شده است. از این رو، هر درس را طبق بودجه بندی پیش بینی شده طی مراحل صفحه بعد آموزش دهید.

جلسه اول

الف - روخوانی و قرائت

۱- **پیش‌خوانی**: از دانش‌آموزان هر میز بخواهید طی چند دقیقه آیات درس را به آرامی برای یکدیگر بخوانند.
۲- **روخوانی آیات درس**: هر دانش‌آموز یک جمله یا حدود یک سطر از آیات درس را جمله به جمله می‌خواند، اگر دانش‌آموزی اشتباه خواند، بلافاصله اشتباه او را تصحیح نمی‌کنیم؛ بلکه فرصت می‌دهیم تا خود، اشکال خویش را رفع کند.

در این مرحله هر دانش‌آموز با توجه به توانایی خود، آیات را با قرائت یا به صورت ساده و شمرده و یا حتی بخش‌بخش می‌خواند. در این قسمت آن‌چه اهمیت دارد، آشنایی دانش‌آموزان با آیات درس و تلاش برای خواندن آن‌هاست. سعی شود در این قسمت، هر دانش‌آموز یک سطر از آیات را بخواند.

رفع اشکالات روخوانی

در صورتی که تعدادی از دانش‌آموزان در خواندن برخی از کلمه‌ها و ترکیب‌ها مشکل داشتند، این‌گونه کلمات یا ترکیب‌ها را روی تخته بنویسید و با نشان دادن صحیح حروف و حرکات، از دانش‌آموزان بخواهید، آن کلمه را به صورت دسته‌جمعی و بخش‌بخش بخوانند تا در خواندن آن‌ها تسلط لازم را پیدا کنند.

۳- **بخش قرائت، استماع و جمع‌خوانی**: آموزگار در صورت در اختیار داشتن امکانات لازم، قرائت آیات درس را پخش می‌کند و از دانش‌آموزان می‌خواهد هر جمله را بار اول گوش کنند و بار دوم همراه با قرائت الگو بخوانند. دانش‌آموزان همراه قرائت الگو، متن آیات را نشان می‌دهند و خط می‌برند، به این ترتیب گوش دانش‌آموز آیات را می‌شنود، چشم او آیات را می‌بیند و زبان او آیات را تلفظ می‌کند.

تذکر ۱: آموزگار باید هنگام پخش قرائت، برخط بردن و خواندن دانش‌آموزان نظارت کند.

تذکر ۲: بهتر است از دانش‌آموزان بخواهید که در زمان هم‌خوانی با قرائت الگو، صدای خود را خیلی بلند نکنند تا بتوانند صدای قرائت الگو را خوب بشنوند.

یک نکته: زیر برخی از کلمه‌ها و ترکیب‌ها خط کشیده شده است. بسیاری از این کلمات، در فارسی و قرآن به یک معنا هستند و یا دانش‌آموزان با این کلمات آشنایی اجمالی دارند. معنی آن را از دانش‌آموزان سؤال کنید، این فعالیت نمره و امتیاز منفی ندارد.

۴- **فردخوانی قرائت آیات درس**: از دانش‌آموزان بخواهید هر کدام یک جمله یا حدود یک سطر از آیات درس را جمله به جمله به صورت انفرادی بخوانند. آن‌ها را تشویق کنید مانند قرائت الگو بخوانند، ولی بر آن‌ها سخت نگیرید؛ دانش‌آموزی که آیات را به صورت معمولی می‌خواند نیز مورد تشویق قرار می‌گیرد. چنان‌چه برخی از دانش‌آموزان در خواندن کلماتی مشکل داشتند به شیوه‌ی رفع اشکال روخوانی عمل کنید.

۵- حفظ برخی از آیات و روایات: برخی از جمله‌ها و آیات برای حفظ توصیه شده‌اند. دانش‌آموزان را به حفظ این بخش‌ها تشویق کنید. از این بخش ارزش‌یابی پایانی به عمل نمی‌آید بلکه صرفاً رتبه یا امتیاز تشویقی دارد. هدف از حفظ، حفظ اجمالی (روان خوانی) است.

ب - پیام قرآنی

هدف از ارائه‌ی پیام‌های قرآنی کسب مهارت تفکر در آیات قرآن کریم است. مراحل آموزش پیام‌های قرآنی به شرح زیر است:

۱- روخوانی پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن: پیام قرآنی توسط چند دانش‌آموز مسلط‌تر خوانده می‌شود و هربار بقیه‌ی دانش‌آموزان به صورت دسته‌جمعی تکرار می‌کنند، سپس یکی از دانش‌آموزان ترجمه‌ی پیام را می‌خواند.

۲- بیان مفهوم پیام: آموزگار به کمک تصاویر مربوط به پیام، به روش پرسش و پاسخ و با مشارکت دانش‌آموزان، آن‌ها را با مفهوم پیام آشنا می‌کند. برای درک بهتر پیام، از دانش‌آموزان می‌خواهیم مصادیق و نمونه‌های دیگری از مفهوم پیام را بیان کنند.

۳- از دانش‌آموزان می‌خواهیم که عبارت پیام قرآنی را در آیات درس بیابند و از روی آن بخوانند.

تذکر: می‌توانید دانش‌آموزان را تشویق کنید تا درباره‌ی پیام قرآنی، به صورت گروهی یا فردی کارهای هنری مانند نقاشی، خوشنویسی و... انجام دهند.

گاهی پیام قرآنی، دارای کلمات و ترکیباتی است که باید معنا شود. از دانش‌آموزان می‌خواهیم که با استفاده از ترجمه‌ی آیات درس و پیام قرآنی، معنای کلمات یا جمله‌هایی را که مشخص شده است، پیدا کنند. در صورتی که این کلمات، هم خانواده‌ی آشنا و رایج در زبان فارسی دارند، از دانش‌آموزان بخواهید آن‌ها را بیان کنند. این کار هم شوق‌انگیز است و هم موجب افزایش توانایی دانش‌آموزان در درک معنای کلمات مشترک قرآنی و فارسی می‌شود.

پیشنهاد: خوب است دانش‌آموزان در شروع زنگ اول، همزمان با ورود معلم به کلاس، پیام قرآنی را به صورت دسته‌جمعی بخوانند.

ج - داستان

داستان را به شیوه‌ی قصه‌گویی و به زبان ساده، به کمک تصاویر برای دانش‌آموزان تعریف کنید و از بیان مطالب زائد و غیرمستند پرهیزید. در صورت وجود وقت از دانش‌آموزان بخواهید که هر یک چند سطر از داستان را از روی کتاب بخوانند.

جلسه‌ی دوم

الف - قاعده: قاعده‌ی مربوط به درس را به اختصار توضیح دهید و از توضیحات اضافی بپرهیزید. هیچ نیازی نیست که دانش‌آموزان مفهوم قاعده را به ذهن بسپارند؛ زیرا کسب مهارت عملی در به کار بردن این قواعد اهمیت دارد. از این رو، در ارزش‌یابی نباید از مفهوم و تعریف قواعد هیچ‌گونه پرسشی به عمل آید.

ب - بخش قرائت الگو، استماع و جمع‌خوانی: دانش‌آموزان، در صورت امکان قرائت آیات درس را گوش می‌کنند و با نشان دادن خط همراه با قرائت الگو می‌خوانند. آموزگار توجه دانش‌آموزان را به رعایت قاعده‌ی درس، جلب می‌کند.

ج - قرائت عبارات جدید قرآنی: در جلسه‌ی دوم هر درس، تعدادی از جمله‌های قرآنی آمده است که معمولاً نکاتی مربوط به قاعده‌ی آن درس دارد. دانش‌آموزان، این جمله‌ها را با رعایت قاعده‌ی موردنظر می‌خوانند. در ضمن، این جمله‌ها نیز ترجمه شده است تا دانش‌آموزان با مفاهیم اولیه‌ی قرآنی نیز آشنا شوند. هم‌چنین ترجمه‌ی این جمله‌ها، دانش‌آموزان را برای فعالیت «کار در کلاس» نیز آماده می‌کند.

تذکر مهم: دانش‌آموزان موظف به حفظ ترجمه‌ی جمله‌های قرآنی و هم‌چنین مفاهیم کار در کلاس نیستند. این موارد را در ارزش‌یابی مستمر و پایانی در نظر نگیرید، ولی می‌توانید از دانش‌آموزانی که در این زمینه علاقه و توانایی بیش‌تری نشان می‌دهند به شیوه‌ای مناسب تقدیر کنید.

د - کار در کلاس: به منظور ایجاد علاقه‌ی بیش‌تر در دانش‌آموزان به قرآن و فراهم آوردن زمینه‌ی درک و فهم تدریجی جمله‌های ساده و کوتاه قرآن، در هر درس بخشی به عنوان «کار در کلاس» در نظر گرفته شده است. این بخش به روش یادگیری مشارکتی و به صورت گروهی توسط دانش‌آموزان انجام می‌شود. معلم پاسخ را از یک گروه می‌پرسد؛ اگر پاسخ نادرست بود، گروه دیگر جواب می‌دهد تا به طور غیرمستقیم دانش‌آموزان به نادرستی پاسخ اول بی‌ببرند. انجام تمرین‌های «کار در کلاس» الزامی است، ولی فراگیری مطالب این بخش توسط دانش‌آموزان می‌تواند به عنوان فعالیت‌های آزاد خارج از کلاس در ارزش‌یابی مستمر دانش‌آموزان منظور شود؛ ولی عدم یادگیری آن‌ها نباید در ارزش‌یابی مستمر و پایانی منجر به کسر نمره‌ای از دانش‌آموزان گردد.

تذکر: معلم در پایان کلاس، دانش‌آموزان را به انجام تمرینات انس با قرآن در خانه و خواندن روزانه‌ی قرآن کریم توصیه می‌کند.

جلسه‌ی سوم

انس با قرآن

این بخش برای تمرین و تثبیت یادگیری است. توجه شود تمرین‌های این بخش، نمونه سؤال نیست تا معلم شبیه آن‌ها را در ارزش‌یابی‌ها به‌ویژه ارزش‌یابی پایانی از دانش‌آموزان بپرسد؛ بلکه هدف از این بخش، کسب مهارت در به‌کار بردن قواعد و تمرین بیش‌تر است.

نتیجه و ثمره‌ی اصلی آموزش و یادگیری قرآن، خواندن روزانه‌ی آن و انس دائمی با قرآن کریم است.

قطره اما دریا: پیامبر اکرم (ص) و ائمه‌ی معصومین علیهم السلام در طول عمر پربرکت خود همواره با قرآن کریم انس داشته و مسلمانان را نیز بر این امر سفارش کرده‌اند. نقش الگویی ایشان از یک سو و احادیث و روایات فراوان درباره‌ی انس با قرآن کریم از سوی دیگر، می‌تواند به‌عنوان یک روش تأثیرگذار در آموزش قرآن، زمینه‌ی مناسبی را برای تحقق اهداف مورد نظر فراهم آورد.

دانش‌آموزان در جلسه‌ی انس با قرآن، حدیث را می‌خوانند و با کمک معلم خود درباره‌ی آن با یک‌دیگر گفت‌وگو می‌کنند. در پایان هر درس، یک صفحه از قرآن کامل آمده است. در هر زمان مناسب، دانش‌آموزان را توصیه کنید هر روز مقداری از آیات این صفحه را در خانه بخوانند.

درس آخر (قرآن در تابستان)

این بخش از کتاب، تنها برای فصل تابستان نیست، بلکه در طول سال تحصیلی نیز با هدف تعمیم مهارت روخوانی و حفظ اجمالی (روان خوانی) قرآن کریم به این بخش مراجعه می‌شود. علاوه بر آن، هر یک از صفحات این بخش برای یک هفته از تابستان در نظر گرفته شده است. هر دانش‌آموز می‌تواند ضمن تلاوت این صفحه، از کتاب گویا (لوح فشرده) یا رمزینه‌های سریع پاسخ نیز برای انس بیشتر با قرآن کریم استفاده کند.

پرسش و ارزش‌یابی

سنجش پیشرفت دانش‌آموزان و تشخیص میزان توفیق آموزگار در تدریس، ضمن انجام فعالیت‌های مختلف هر جلسه صورت می‌پذیرد.

ارزش‌یابی این درس، در چهار سطح خیلی خوب، خوب، قابل قبول و نیازمند تلاش بیشتر انجام می‌گیرد. (به کتاب راهنمای معلم در ارزش‌یابی توصیفی - کد ۵۳/۵ مراجعه شود.)

اهداف مورد انتظار

تأکید بر حیطة‌ی عاطفی و تقویت علاقه‌ی دانش‌آموزان به قرائت روزانه‌ی قرآن کریم و یادگیری آن، یکی از مهم‌ترین اهداف درس قرآن است. کسب مهارت‌های مورد نظر باید به نحوی باشد که موجب تقویت و انس دائمی و علاقه‌ی دانش‌آموزان به قرآن کریم گردد. از این رو، هر چند محتوای آموزش از تنوع برخوردار است ولی انتظار می‌رود در پایان سال تحصیلی، دانش‌آموزان به توانایی‌های زیر دست یابند:

- ۱- آیات جلسه‌ی اول هر درس را به صورت روان و معمولی می‌خوانند.
  - ۲- آیات و جمله‌های قرآنی کتاب درسی و مصحف آموزشی را به صورت صحیح و شمرده می‌خوانند.
  - ۳- پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن را از روی کتاب می‌خوانند و می‌توانند مفهوم آن را به زبان ساده توضیح دهند یا برخی از مصادیق آن را بیان کنند.
- هر دانش‌آموز با این توانایی، حداکثر رتبه را کسب می‌کند. بدیهی است بسیاری از دانش‌آموزان بیش از این حد توفیق خواهند داشت.

چند توصیه

- ۱- تشویق دانش‌آموزان به خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، خواندن آیات کتاب درسی شبیه قرائت الگو، حفظ پیام‌های قرآنی در صورتی که بدون فشار و اجبار باشد، مناسب و ارزشمند است.
  - ۲- دانش‌آموزان را به فعالیت‌های جذاب خارج از کلاس تشویق کنید؛ مانند: خواندن آیات درس در خانه در حضور والدین هر روز به مدت چند دقیقه، گوش کردن قرائت آموزشی در خانه، انجام فعالیت‌های هنری و ذوقی درباره‌ی پیام‌های قرآنی، شرکت در مسابقات و حضور در مجالس قرآنی (دارالقرآن، مسجد و هیئت‌های مذهبی)، استفاده از برنامه‌های شبکه‌ی قرآن و معارف سیما، رادیو قرآن و ...
  - ۳- دانش‌آموزان باید تمام فعالیت‌های قرآنی به‌ویژه فعالیت‌های فوق برنامه را با رغبت و علاقه و بدون اکراه و اجبار و به دور از رقابت‌های ناسالم انجام دهند.
- آموزگار عزیز، خسته نباشید! امید است که خداوند همه‌ی کارهای شما را عبادت محسوب کند و دانش‌آموزان را باقیات الصالحات شما قرار دهد.

آموزگاران و کارشناسان محترم، والدین گرامی و دانش‌آموزان عزیز می‌توانند برای هرگونه اظهار نظر و ارائه‌ی پیشنهاد در اصلاح و تکمیل برنامه‌ی درسی و کتاب‌های آموزش قرآن با گروه قرآن به نشانی زیر تماس بگیرند. پیشاپیش از همکاری و تلاش همه‌ی عزیزان سپاس‌گزاری می‌شود.

<http://quran-dept.talif.sch.ir>

درگاه (سایت)

quran-dept@talif.sch.ir

رایانامه (ایمیل)

یادآوری:

وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ

یادآوری کن که یادآوری برای مؤمنان سودمند است.

سوره ی ذاریات، آیه ۵۵

دانش‌آموزان عزیز! ورود شما را به کلاس چهارم تبریک می‌گوییم. امید است امسال نیز با توکل بر خدا و همت و علاقه‌ی بیشتر، بتوانید قرآن کریم را بهتر بیاموزید و در عمل به سخنان زیبای آن، موفق شوید. به یاد داشته باشید خواندن روزانه‌ی قرآن، کلید اصلی انس دائمی شما با قرآن کریم است.

در این جلسه برای یادآوری آموخته‌های قبلی، تمرین‌های زیر را انجام می‌دهیم.

۱- سوره‌ها، پیام‌های قرآنی و احادیثی را که در تابستان آموخته‌اید، برای هم کلاسی‌های خود بخوانید.

۲- این کلمات قرآنی را با دقت در حرکات آن‌ها بخوانید.

أُذِنَ   اودینا   أَتَجَادِلُونَنِي

۳- حرف ساکن، همراه با حرکت قبل از خود خوانده می‌شود. این کلمات را بخوانید.

أَمْهَلَهُمْ   يَخْلُقُونَ   يُنذِرُونَكُمْ

۴- حرف دارای تشدید، دو بار خوانده می‌شود، یک بار با حرکت قبل از خود و بار دوم با حرکت خودش؛ مانند:

كُلُّ ← كُلُّ   لَمَّا ← لَمَّا   اِنِّي ← اِنِّي

اکنون این کلمات را بخوانید.

رَبِّ   قَرِي   يَظُنُّونَ   يَدَّكُرُ

۵- این ترکیب‌های قرآنی را با دقت به تنوین بخوانید.

رِزْقٌ كَرِيمٌ   بِهَدِيَّةٍ   حَتَّمَا مَقْضِيًّا   اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ

۶- این ترکیب‌های قرآنی را با دقت در صدای «ه، ه، ه» بخوانید.

عَبْدَهُ   بِرَسُولِهِ   لَنْ أَرْسَلَهُ   أَجْرُهُ   عِنْدَ رَبِّي

۷- با دقت در حروف ناخوانا، این کلمه‌ها را بخوانید.

- یاء زیر الف کوچک (ی): إِلَى   عَلَى   تَرَى   يُجْزِي   تَوَلَّى

- الف بعد از واو آخر (وا): قَالُوا   آمَنُوا   زُدُّوا   تَوَاصَوْا

- واو پایه‌ی همزه (ؤ): مُؤْمِنِينَ   عَطَاؤُنَا   يُؤَاخِذُ

- یاء پایه‌ی همزه (ئ): قُرَيْئٍ   اِمْرِيٍّ   يُبْدِي   هَيَّئِ

- الف بعد از تنوین (ـ): قَوْلًا   كَرِيمًا   غَفُورًا

- یاء بعد از تنوین فتحه (ـِ): هُدًى   فَتًى   مُسَمًى

۸- این ترکیب‌های قرآنی را با دقت در حروف ناخوانا و اتصال قبل به بعد آن‌ها بخوانید.

فَاعْلَمْ   وَالْفَجْرِ   فَاسْتَقِمْ   إِذَا اتَّسَقَ

مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ   فَاتَّقُوا اللَّهَ

إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا

دانش‌آموزان عزیز! برای آشنایی بیشتر شما با قرآن کریم، برخی از آیات کتاب درسی به صورت ساده ترجمه شده است. این ترجمه‌ها برای مطالعه‌ی آزاد است و نیازی به حفظ آن‌ها نیست. در بخشی از تمرین‌های این کتاب و نیز در کتاب‌های سال‌های آینده با روش صحیح فهم معنای آیات قرآن بیشتر آشنا خواهید شد.

نماز در قرآن

این آیات را با نشان دادن خط بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۱﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿۲﴾

به راستی که رستگار شدند مؤمنان. آنان که در نمازشان خاشع و فروتن هستند.
 سوره‌ی مؤمنون، آیه‌ی ۱ و ۲

۲- وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ

و نماز بخوان زیرا نماز (انسان را) از زشتی‌ها و گناه بازمی‌دارد.
 سوره‌ی عنکبوت، آیه‌ی ۴۵

۳- رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي

پروردگارا من و فرزندانم را از نمازگزاران قرار بده.
 سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۴۰

۴- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ

ای کسانی که ایمان آوردید وقتی که برای نماز جمعه فرا خوانده شدید،

فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ

به سوی یاد خدا (نماز) بشتابید.
 سوره‌ی جمعه، آیه‌ی ۹

حفظ قرآن

چه خوب است یکی از سطرهای بالا را به انتخاب خود از حفظ بخوانید.

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ

پروردگارا من و پدر و مادرم و مؤمنان را بیامرز،

يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ

در روزی که به حساب مردم رسیدگی می‌شود. (یعنی روز قیامت)

سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۴۱

حِسَابُ : ...

يَوْمَ : ...

مُؤْمِنِينَ : ...

رَبَّنَا : ...

چه خوب است ضمن حفظ این پیام قرآنی، با خواندن این دعای زیبا در قنوت نمازهای خود، برای خودمان و پدر و مادر عزیزمان دعا کنیم.

همان طور که می‌دانید صداهای آبی _____ در آخر جمله، به هنگام وقف خوانده نمی‌شود. از این پس، این صداها معمولی (مشکی) نوشته شده است، ولی هنگام وقف خوانده نمی‌شود.

تمرین اول: خوب است جمله‌ها و آیات جلسه‌ی قبل را یک بار دیگر بخوانید و در آخر هر جمله، وقف کنید.

تمرین دوم: این آیات را که درباره‌ی اهمیت نماز است، بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- **وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ** ۴۳

و نماز بخوانید و زکات بدهید و با رکوع‌کنندگان (در نماز جماعت) رکوع کنید. *سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۴۳*

۲- **يَا بَنِيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ**

ای فرزندانم! پروردار نماز را و امر کن به کار خوب و نهی کن از کار بد. *سوره‌ی لقمان، آیه‌ی ۱۷*

۳- **قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ** ۱۶۲

بگو: قطعاً نماز من و همه‌ی عبادات من و زندگی من و مرگ من برای خداست که پروردگار

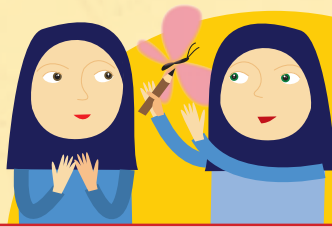
جهانیان است. *سوره‌ی انعام، آیه‌ی ۱۶۲*

حفظ قرآن

یکی از سطرهای بالا را (به انتخاب خود) از حفظ بخوانید.

دانش‌آموزان عزیز! تمرین‌های «کار در کلاس» را به کمک هم‌کلاسی خود و با استفاده از ترجمه‌ی آیات درس و دانسته‌های قبلی خود پاسخ دهید. در صورت نیاز می‌توانید به فهرست کلمات پایان کتاب نیز مراجعه کنید.

کار در کلاس

◀ **تمرین اول:** معنای صحیح را علامت بزنید.

1- اَللّٰهُ :	☐ خدا	☐ پروردگار
2- رَبِّ :	☐ خدا	☐ پروردگار
3- صَلَاةَ :	☐ نماز	☐ روزه
4- رَسُوْلَ :	☐ پیامبران	☐ پیامبر
5- عَالَمِيْنَ :	☐ دانشمندان	☐ جهانیان

◀ **تمرین دوم:** این ترکیب‌ها و جمله‌های قرآنی را بخوانید و معنای آن‌ها را کامل کنید.

1- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

به نام ... * ...

2- رَبِّ الْعَالَمِيْنَ

... ..

3- رَسُوْلُ اللّٰهِ

... ..

4- يَا بُنَيَّ اَقِمِ الصَّلَاةَ

ای فرزندم، به پا دار ... را

قطره
اما
دریا

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله:

بهترین شما کسی است که قرآن را بیاموزد و به دیگران نیز آموزش دهد*.

تمرین اول

آیات جلسه‌ی دوم و سوم این درس را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. دقت کنید که در حالت وقف، حرکت آخر جمله را نخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و دور حرکتی که هنگام وقف خوانده نمی‌شود، خط بکشید.

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۳۸

۱- حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ

سوره‌ی أنعام، آیه‌ی ۷۲

۲- وَأَنْ أَقِمْوا الصَّلَاةَ وَاتَّقَوْهُ

سوره‌ی أنعام، آیه‌ی ۹۲

۳- وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿۹۲﴾

سوره‌ی اِسْرَاءِ، آیه‌ی ۷۸

۴- أَقِمْ الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ

تمرین سوم

در تمرین دوم، صدای قبل از حروف ناخوانا را با فلش به حرف ساکن یا تشدید بعد از آن وصل کنید.
(مانند شماره‌ی ۱)

حفظ قرآن

یکی از سطرهای بالا را (به انتخاب خود) از حفظ بخوانید.

آشنایی با علائم وقف

همان‌طور که در سال گذشته آموختید چهار حرف ریز «ج، ز، ط، م» بالای برخی از کلمات، نشانه‌ی وقف است.

سوره‌ی لقمان

۱ وَ لَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ جَ وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا
۲ يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ ذَ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ۱۲ وَإِذْ قَالَ
۳ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ ذَ إِنَّ الشِّرْكَ
۴ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ۱۳ وَ وَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ ذَ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ
۵ وَهَنًا عَلَيَّ وَهْنٍ وَ فِصَالَهُ فِي عَامَيْنِ ذَ أَنْ اشْكُرْ لِي وَ
۶ لِوَالِدَيْكَ إِلَى الْمَصِيرِ ۱۴ وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَى أَنْ تُشْرِكَ بِي
۷ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ذَ وَ صَاحِبَهُمَا فِي الدُّنْيَا
۸ مَعْرُوفًا ذَ وَ اتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَىَّ جَ ثُمَّ إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ
۹ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۱۵ يَا بُنَيَّ إِنَّهَا إِنْ تَكُ
۱۰ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَاوَاتِ
۱۱ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ جَ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ۱۶

خواندن روزانه‌ی قرآن

فعالیت

همان‌طور که هر روز نماز می‌خوانیم،

چه خوب است هر روز مقداری قرآن نیز بخوانیم.

هر روز مقداری از آیات ۱۲ تا ۱۶ سوره‌ی لقمان را به صورت «جمله

به جمله» بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

تمرین اول: آیات ۱ تا ۶ سوره تغابن را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	۱
يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ	۲
لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۱	۳
هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ	۴
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۲	۵
وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ	۶
وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ۳	۷
وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ	۸
بِذَاتِ الصُّدُورِ ۴	۹
قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۵	۱۰
ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا	۱۱
أَبَشْرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا ۵	۱۲
وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ۶	۱۳

تمرین دوم: هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر

دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

خدا هر کاری را که می‌کنید، می‌بیند.

سوره‌ی تَغَابُن، آیه‌ی ۲

آیا می‌توانید سیب خود را در
جایی بخورید که هیچ‌کس نبیند؟!

به نظر شما کسی موفق می‌شود؟

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات
درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از
حفظ بخوانید.

همان‌طور که می‌دانید، صداهای آبی ؤ در آخر هر جمله خوانده نمی‌شوند. از این پس، این صداها معمولی نوشته شده است، ولی مانند گذشته، هنگام وقف خوانده نمی‌شوند.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید؛ با نشان دادن خط، همراه با قرائت الگو بخوانید و به وقف بر حرکات ؤ توجه کنید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف بخوانید و به ترجمه‌ی آن توجه کنید.

۱- وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۲۴

و خدا شنوای دانا است.

۲- وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا سوره‌ی نساء، آیه‌ی ۱۳۴

و خدا شنوای بینا است.

۳- وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا سوره‌ی احزاب، آیه‌ی ۲۷

و خدا بر هر چیز توانا است.

۴- وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ سوره‌ی توبه، آیه‌ی ۷۲

خدا مردان و زنان مؤمن را به بهشت‌های (زیبا و پر نعمت) وعده داده است.

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید:

۱- سَمِيعٌ : شنوا دانا

۲- عَلِيمٌ : شنوا دانا

۳- بَصِيرٌ : توانا بینا

۴- قَدِيرٌ : توانا بینا

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و با استفاده از معنای کلمات آموخته شده، ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی نحل، آیه‌ی ۷۰

۱- إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿۷۰﴾

قطعاً ... ی ... است.

سوره‌ی شوری، آیه‌ی ۱۱

۲- وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿۱۱﴾

و او ... ی ... است.

قطره
اما
دریا

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

برتری قرآن بر دیگر سخنان، هم چون برتری خداست بر خلقش*

تمرین اول

آیات درس را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. دقت کنید در حالت وقف، حرکت آخر جمله را نخوانید. خوب است آیات درس را شبیه قرائت الگو (کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ) تمرین کنید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و دور حرکاتی که هنگام وقف خوانده نمی‌شود، خط بکشید.

۱- خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ

سوره‌ی انبیاء، آیه‌ی ۳۷

۲- وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۲۳

۳- إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا

سوره‌ی اسراء، آیه‌ی ۵۳

تمرین سوم

در تمرین دوم، صدای قبل از حروف ناخوانا را با فلش به ساکن یا تشدید وصل کنید.

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۷ تا ۱۳ سوره‌ی تَغَابُن را به صورت «جمله به جمله» از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

۱ زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثَنَّ
 ۲ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧﴾
 ۳ فَاٰمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ بِمَا
 ۴ تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٨﴾ يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ
 ۵ يَوْمُ التَّغَابُنِ ط وَ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ
 ۶ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
 ۷ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾ وَ الَّذِينَ
 ۸ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ
 ۹ فِيهَا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٠﴾ مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ
 ۱٠ اللَّهِ ط وَ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ ج وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١﴾
 ۱١ وَاطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ ج فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ
 ۱٢ رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٢﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ج وَ عَلَى اللَّهِ
 ۱٣ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾

فعالیت

معنای کلماتی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است را بگویید.

◀ **تمرین اول:** آیات ۳۴ تا ۳۸ سوره ی ابراهیم را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

۱	وَ آتَاكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ ۚ وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ
۲	لَا تُحْصَوها ۚ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿۳۴﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ
۳	رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ
۴	نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ ﴿۳۵﴾ رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضَلَّلْنَ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ ۚ
۵	فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَ مَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ
۶	غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۳۶﴾ رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ
۷	ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ ۖ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ
۸	فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ
۹	مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿۳۷﴾ رَبَّنَا إِنَّكَ
۱۰	تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ ۚ وَمَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ
۱۱	مِنْ شَيْءٍ ۚ فِي الْأَرْضِ وَ لَا فِي السَّمَاءِ ﴿۳۸﴾

◀ **تمرین دوم:** هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا

اگر بخواهید نعمت‌های خدا را بشمارید
آن قدر زیاد است که نمی‌توانید.

سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۳۴

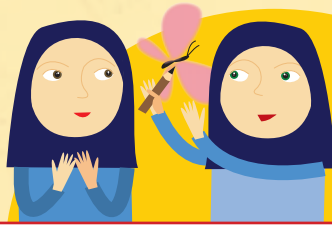
چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟
فضل خدای را که تواند شمار کرد؟

سعدی

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل معنای صحیح را علامت بزنید :

- ۱- أَجْرٌ : پاداش پاداش‌ها
- ۲- أَطِيعُوا : اطاعت کنید اطاعت کردند
- ۳- عَبَدٌ : بندگان بنده

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و با استفاده از معنای کلمات آموخته شده، ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی مریم، آیه‌ی ۳۰

۱- قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ

گفت: قطعاً من ... ی ... هستم.

سوره‌ی شعراء، آیه‌ی ۱۰۹

۲- إِنَّ أَجْرِي إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ

نیست ... من ... بر ...

سوره‌ی نور، آیه‌ی ۵۴

۳- قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ

بگو ... از ... و ... از ...

حفظ قرآن

سطر سوم را از حفظ بخوانید.

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام:

قرآن هر چه خوانده و شنیده شود، هرگز کهنه نمی‌شود.*

قطره
اما
دریا

تمرین اول

آیات درس را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. دقت کنید در حالت وقف، حرکت آخر جمله را نخوانید. خوب است آیات درس را با قرائت الگو تمرین کرده و شبیه آن قرائت کنید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و دور حرکاتی که هنگام وقف خوانده نمی‌شوند، خط بکشید.

سوره‌ی یوسف، آیه‌ی ۳۶

۱- نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ

سوره‌ی یوسف، آیه‌ی ۷۷

۲- فَاسْرِّهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ

سوره‌ی طلاق، آیه‌ی ۳

۳- وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ

سوره‌ی زمر، آیه‌ی ۱۷ و ۱۸

۴- فَبَشِّرْ عِبَادِ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ

تمرین سوم

در تمرین دوم، صدای قبل از حروف ناخوانا را با فلش به حرف ساکن یا تشدید بعد از آن‌ها وصل کنید.

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۳۹ تا ۴۶ سوره‌ی ابراهیم را به صورت جمله به جمله از روی صفحه‌ی بعد بخوانید و سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

۱ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلٰى الْكِبَرِ اِسْمَاعِيْلَ وَاِسْحٰقَ
 ۲ اِنَّ رَبِّيْ لَسَمِيْعُ الدُّعَاۤءِ ﴿۳۹﴾ رَبِّ اجْعَلْنِيْ مُقِيْمَ الصَّلَاةِ
 ۳ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِيْ رَبَّنَا وَ تَقَبَّلْ دُعَاۤءِ ﴿۴۰﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لِيْ
 ۴ وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِيْنَ يَوْمَ يَقُوْمُ الْحِسَابُ ﴿۴۱﴾ وَ لَا
 ۵ تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظّٰلِمُوْنَ اِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ
 ۶ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيْهِ الْاَبْصَارُ ﴿۴۲﴾ مُهٰطِعِيْنَ مُقْنِعِيْ
 ۷ رُءُوْسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ اِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ ﴿۴۳﴾ وَ اَفْنَدْتُهُمْ هَوَاۤءَ
 ۸ وَ اَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا
 ۹ رَبَّنَا اٰخِرْنَا اِلٰى اَجَلٍ قَرِيْبٍ نُّجِبْ دَعْوَتَكَ وَ نَتَّبِعِ
 ۱۰ الرُّسُلَ اَوْلَمْ تَكُوْنُوْا اَقْسَمْتُمْ مِنْ قَبْلُ مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ ﴿۴۴﴾
 ۱۱ وَ سَكَنتُمْ فِيْ مَسَاكِنِ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا اَنْفُسَهُمْ وَ تَبَيَّنَ
 ۱۲ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ ﴿۴۵﴾ وَ ضَرَبْنَا لَكُمْ الْاَمْثَالَ ﴿۴۵﴾ وَ قَدْ
 ۱۳ مَكْرُوْا مَكْرَهُمْ ﴿۴۶﴾ وَ عِنْدَ اللّٰهِ مَكْرُهُمْ ﴿۴۶﴾ وَ اِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ
 ۱۴ لِيَنْزُوْلَ مِنْهُ الْجِبَالُ ﴿۴۶﴾

◀ **تمرین اول:** آیات ۱ تا ۲۴ سوره‌ی واقعه را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
۲	إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۱ لَيْسَ لِقَوْلِهَا كَاذِبَةٌ ۲
۳	خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ۳ إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ۴ وَبُسَّتِ
۴	الْجِبَالُ بَسًّا ۵ فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًا ۶ وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا
۵	ثَلَاثَةً ۷ فَاصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ۸ مَا اصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ۸
۶	وَاصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ۹ مَا اصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ۹
۷	وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ ۱۰ أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ۱۱
۸	فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ۱۲ ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ ۱۳ وَ قَلِيلٌ
۹	مِنَ الْآخِرِينَ ۱۴ عَلَى سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ ۱۵ مُتَّكِنِينَ
۱۰	عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ ۱۶ يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ ۱۷
۱۱	بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ ۱۸ وَكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ ۱۸ لَا يُصَدَّعُونَ
۱۲	عَنْهَا وَلَا يُنْزَفُونَ ۱۹ وَفَاكِهَةٍ مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ ۲۰
۱۳	وَلَحْمِ طَيْرٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ ۲۱ وَحَوْرٍ عَيْنٍ ۲۲ كَأَمْثَالِ
۱۴	اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ ۲۳ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۲۴

◀ **تمرین دوم:** هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر

دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

همان‌طور که می‌دانید، نقطه‌های آبی (یا توخالی) «ة، ة» در هنگام وقف خوانده نمی‌شود. از این پس، این نقطه‌ها معمولی نوشته می‌شود، ولی مانند گذشته، این نقطه‌ها و حرکت آن هنگام وقف خوانده نمی‌شود.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از رمزینه‌های سریع پاسخ و یا کتاب گویا گوش کنید، با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید و به وقف بر «ة» و «ة» توجه کنید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- وَ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ

و زمین خدا وسیع و پهناور است. سوره‌ی زُمر، آیه‌ی ۱۰

۲- عَالِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ

دانای نهان و آشکار سوره‌ی حشر، آیه‌ی ۲۲

۳- كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ

چه بسیار گروه کمی که پیروز شوند بر گروهی بسیار، با خواست و اجازه‌ی خدا. سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۴۹

۴- وَجْهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ ۗ لِسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ ۗ ۙ

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ۗ لَا تَسْمَعُ فِيهَا لِاَغْيَةٍ ۗ ۙ

چهره‌هایی در آن روز شاداب و با طراوتند ۸ و از سعی و تلاش خود خشنودند ۹ و در بهشتی عالی جای دارند ۱۰ که در آن هیچ سخن لغو و بیهوده‌ای نمی‌شنوند. ۱۱ سوره‌ی غاشیه، آیه‌ی ۸ تا ۱۱

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- اَرْضُ : آسمان زمین
- ۲- عَالِمٌ : دانا توانا
- ۳- غَيْبٌ : آشکار نهان
- ۴- قَلِيلٌ، قَلِيْلَةٌ : کم بسیار
- ۵- كَثِيْرٌ، كَثِيْرَةٌ : کم بسیار

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۴۱

۱- وَ اذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيْرًا

و یاد کن ... ت را ...

سوره‌ی نساء، آیه‌ی ۷۷

۲- قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيْلٌ

بگو بهره و توشه‌ی ... .. است.

سوره‌ی فاطر، آیه‌ی ۳۸

۳- اِنَّ اللّٰهَ عَالِمُ غَيْبِ السَّمَاوَاتِ وَ الْاَرْضِ

قطعاً ... .. آسمان‌ها و ... .. است.

حفظ قرآن

سطر اول از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

قطره
اما
دریا

رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله :
هر که خواهان علم گذشتگان و آیندگان است،
در قرآن کاوش و جست و جو کند.*

تمرین اول

آیات ۱ تا ۵ سوره‌ی غاشیه را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ
بخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و دور آن چه که هنگام وقف خوانده نمی‌شود، خط بکشید.

سوره‌ی کَهِف، آیه‌ی ۵۸

۱- وَ رَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ

سوره‌ی حَاقَّة، آیه‌ی ۱۳

۲- فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ

سوره‌ی نحل، آیه‌ی ۳۰

۳- لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ

تمرین سوم

در تمرین بالا، دور حروف ناخوانا خط بکشید.

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۲۷ تا ۵۷ سوره‌ی واقعه را به صورت جمله به جمله از روی
صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

۱ وَاصْحَابُ الْيَمِينِ مَا اصْحَابُ الْيَمِينِ ﴿٢٧﴾ فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ
 ۲ ﴿٢٨﴾ وَطَلْحٍ مَّنْضُودٍ ﴿٢٩﴾ وَظِلِّ مَمْدُودٍ ﴿٣٠﴾ وَماءٍ مَّسْكُوبٍ ﴿٣١﴾
 ۳ وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ﴿٣٢﴾ لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣٣﴾ وَفُرْشٍ
 ۴ مَّرْفُوعَةٍ ﴿٣٤﴾ اِنَّا اَنْشَاْنَاهُنَّ اِنْشَاءً* ﴿٣٥﴾ فَجَعَلْنَاهُنَّ اَبْكَارًا ﴿٣٦﴾
 ۵ عُرْبًا اَتْرَابًا ﴿٣٧﴾ لِاصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٣٨﴾ ثَلَاثَةٌ مِنَ الْاَوْلِيْنَ ﴿٣٩﴾
 ۶ وَثَلَاثَةٌ مِنَ الْاٰخِرِيْنَ ﴿٤٠﴾ وَاصْحَابُ الشِّمَالِ مَا اصْحَابُ الشِّمَالِ
 ۷ ﴿٤١﴾ فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤٢﴾ وَظِلِّ مِّنْ يَّحْمُومٍ ﴿٤٣﴾ لَا بَارِدٍ وَلَا
 ۸ كَرِيمٍ ﴿٤٤﴾ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَبْلَ ذٰلِكَ مُتْرَفِيْنَ ﴿٤٥﴾ وَكَانُوْا يُصِرُّوْنَ
 ۹ عَلٰى الْحِنْتِ الْعَظِيْمِ ﴿٤٦﴾ وَكَانُوْا يَقُولُوْنَ اِذَا مِتْنَا وَكُنَّا
 ۱٠ تُرَابًا وَعِظَامًا اِنَّا لَمَبْعُوْثُوْنَ ﴿٤٧﴾ اَوْ اَبَاؤُنَا الْاَوْلُوْنَ ﴿٤٨﴾ قُلْ
 ۱١ اِنَّ الْاَوْلِيْنَ وَالْاٰخِرِيْنَ ﴿٤٩﴾ لَمَجْمُوعُوْنَ اِلَىٰ مِيْقَاتٍ يَّوْمٍ مَّعْلُوْمٍ
 ۱٢ ﴿٥٠﴾ ثُمَّ اِنَّكُمْ اِيَّهَا الضَّالُّوْنَ الْمُكْذِبُوْنَ ﴿٥١﴾ لَا كِلُوْنَ مِنْ شَجَرٍ
 ۱٣ مِنْ زَقُوْمٍ ﴿٥٢﴾ فَمَالِئُوْنَ مِنْهَا الْبُطُوْنَ ﴿٥٣﴾ فَشَارِبُوْنَ عَلَيْهِ مِنْ
 ۱٤ الْحَمِيْمِ ﴿٥٤﴾ فَشَارِبُوْنَ شُرْبَ الْهَيْمِ ﴿٥٥﴾ هٰذَا نُزْلُهُمْ يَوْمَ الدِّيْنِ
 ۱٥ ﴿٥٦﴾ نَحْنُ خَلَقْنٰكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُوْنَ ﴿٥٧﴾

* هنگام وقف به صورت « انشاء» خوانده می شود.

◀ **تمرین اول:** آیات ۱۰۲ تا ۱۰۵ سوره‌ی آل عمران را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

۱	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ
۲	إِلَّا وَ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ
۳	جَمِيعًا وَ لَا تَفَرَّقُوا ۚ وَ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
۴	إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ
۵	بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا ۚ وَ كُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ
۶	فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا ۗ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ
۷	لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠٣﴾ وَ لَتَكُنَّ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَىٰ
۸	الْخَيْرِ وَ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
۹	وَ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾ وَ لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ
۱۰	تَفَرَّقُوا ۚ وَ اخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۚ
۱۱	وَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٥﴾

◀ **تمرین دوم:** آیات درس را از رمزینه سریع پاسخ یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با

آن بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا

همه با هم به ریسمان الهی چنگ بزنید و پراکنده نشوید.

سوره‌ی آل‌عمران، آیه‌ی ۱۰۳

حَبْلٌ : ریسمان   جَمِيعًا : همه با هم

حَبْلِ اللَّهِ : ... ..

به نظر شما منظور از «حَبْلِ اللَّهِ» (ریسمان خدا) چیست؟

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

در آغاز ۲۹ سوره‌ی قرآن، حروفی آمده که به صورت کلمه نوشته شده است، ولی هر حرف آن با اسم خود خوانده می‌شود، مانند: «الم» که خوانده می‌شود «آلف لام میم». تعداد این حروف، ۱۴ حرف است. توجه کنید در حروف مُقَطَّعه، چهار حرف «ح، ر، ه، ی» به صورت «حا، را، ها، یا» خوانده می‌شود.

به نحوه‌ی خواندن این حروف مُقَطَّعه توجه کنید:

نون	←	ن
طا ها	←	طه
حا میم	←	حم
طا سین میم	←	طسم
آلف لام میم را	←	المر
کاف ها یا عین صاد	←	کهیحص

«عین» به صورت «عین» خوانده می‌شود.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین دوم

این آیات شریف را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- الر ﴿۱﴾ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ﴿۲﴾

الف لام را ﴿۱﴾ این آیات کتاب حکمت* آمیز است. ﴿۲﴾ سوره‌ی یوسف

۲- حم ﴿۱﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿۲﴾

حامیم ﴿۱﴾ نازل کردن این کتاب از سوی خداوند با عزت و حکیم است. ﴿۲﴾ سوره‌ی جاثیه

۳- یس ﴿۱﴾ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ﴿۲﴾

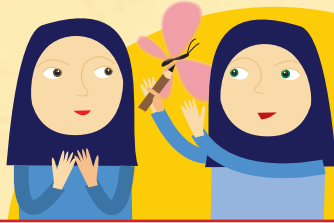
یاسین ﴿۱﴾ سوگند به قرآن حکمت آمیز ﴿۲﴾

إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۳﴾

قطعاً تو از پیامبران هستی ﴿۳﴾

عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۴﴾

در راه راست هستی. ﴿۴﴾ سوره‌ی یاسین

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- مُرْسَلِينَ : پیامبران دشمنان

۲- صِرَاطٌ : راه راست

۳- مُسْتَقِيمٌ : راه راست

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی صافات، آیه‌ی ۱۸۱

۱- وَ سَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۸۱﴾

... بر ...

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۵۱

۲- هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿۵۱﴾

این ... .. است.

سوره‌ی زعد، آیه‌ی ۱

۳- الْمُرْتَدُّونَ أُولَئِكَ آيَاتُ الْكِتَابِ

الف لام میم را، این ... .. است.

حفظ قرآن

سطر اول از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

قرآن ریسمان خدا، نور آشکار و شفایی سودمند است، پس آن را بخوانید؛

زیرا خدای بزرگ برای هر حرف آن، ۱۰ پاداش نیکو به شما می‌دهد*.

قطره
اما
دریا

تمرین اول

آیات ۱ تا ۱۰ سوره‌ی غاشیه را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم

با توجه به حروف مقطعه، آیات زیر را بخوانید.

سوره‌ی قاف

۱- ق وَالْقُرْآنِ الْمَجیدِ ﴿۱﴾

سوره‌ی نمل

۲- طس تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿۱﴾

سوره‌ی آل عمران

۳- الم ﴿۱﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ﴿۲﴾

سوره‌ی اعراف

۴- المص ﴿۱﴾ كِتَابٌ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِنْهُ ...

تمرین سوم

این حروف مقطعه را همان طور که می‌خوانید، بنویسید.

ق	←	...
طس	←	...
الم	←	...
المص	←	...
حم عسق	←	...

۱ یَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهُهُ وَتَسْوَدُّ وُجُوهُهُ ج فَاَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ
 ۲ وُجُوهُهُمْ اَكْفَرْتُمْ بَعْدَ اِيْمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا
 ۳ كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾ وَاَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي
 ۴ رَحْمَةِ اللّٰهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٧﴾ تِلْكَ آيَاتُ اللّٰهِ نَتْلُوهَا
 ۵ عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ط وَمَا اللّٰهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٨﴾ وَلِلّٰهِ مَا
 ۶ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ج وَآلِ اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ ﴿١٠٩﴾
 ۷ كُنْتُمْ خَيْرَ اُمَّةٍ اُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ
 ۸ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ ط وَلَوْ اَمَّنْ اَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ
 ۹ خَيْرًا لَهُمْ ج مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَاَكْثَرُهُمُ الْفٰسِقُونَ ﴿١١٠﴾ لَنْ
 ۱٠ يَضُرُّوْكُمْ اِلَّا اَذًى ز وَاِنْ يُقَاتِلُوْكُمْ يُؤَلُّوْكُمْ الْاَدْبَارَ ز ثُمَّ
 ۱١ لَا يُنصَرُونَ ﴿١١١﴾ ضَرَبْتُ عَلَيْهِمُ الدَّلِيْلَةَ اَيْنَ مَا تُقِفُوا اِلَّا
 ۱٢ بِحَبْلِ مِنَ اللّٰهِ وَحَبْلِ مِنَ النَّاسِ وَبَاثُوا بِغَضَبٍ مِنَ اللّٰهِ
 ۱٣ وَضَرَبْتُ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةَ ج ذَلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ
 ۱٤ بِآيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُوْنَ الْاَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ ج ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا
 ۱٥ وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١٢﴾

هر روز مقداری از آیات ۱۰۶ تا ۱۱۲ سورهی آل عمران را به صورت جمله به جمله بخوانید.
سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

فعا لیت

◀ **تمرین اول:** آیات ۷۶ تا ۸۲ سوره‌ی اسراء را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

۱	وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفْرِزُونَكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذَا لَا يَلْبَثُونَ خِلافَكَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٧٦﴾ سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ﴿٧٧﴾
۲	أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ ۚ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾
۳	وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ ۚ عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا ﴿٧٩﴾
۴	وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا ﴿٨٠﴾
۵	وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ ۚ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾
۶	وَنُنزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾

◀ **تمرین دوم:** هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

جاءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ

حق آمد و باطل نابود شد.

سوره‌ی اسراء، آیه‌ی ۸۱

دیو چو بیرون رود، فرشته در آید

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

هرگاه علامت مَدّ (ـ) روی صداهاى کشیده (آ، ی، و) باشد، آن‌ها را بیش‌تر می‌کشیم، مانند:

وَلَا الضَّالِّينَ
فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ
أَنْظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ
وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید و با نشان دادن خط همراه با آن بخوانید و به کشش صداهاى داراى علامت مد دقت کنید.

تمرین دوم

این جمله‌هاى قرآنى را با رعایت «قاعده‌ی مَدّ» بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ

سوره‌ی هود، آیه‌ی ۸۸

و نیست موفقیت من جز از سوی خدا

۲- رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ

سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۴۰

پروردگارا دعای من را قبول کن

۳- إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ

سوره‌ی توبه، آیه‌ی ۲۲

قطعاً نزد خدا پاداش بزرگ است.

حفظ قرآن

جمله‌ی ۱ یا ۲ را از حفظ بخوانید.

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- عِنْدَ : نزد بزرگ
- ۲- عَظِيمٌ : نزد بزرگ
- ۳- تَقَبَّلَ : قبول کن قبول کرد

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی تَغَايُن، آیه‌ی ۱۵

۱- وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ۱۵

و ... او ... است.

۲- رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۱۲۷

پروردگارا ... از ما، قطعاً تو ... ی ... هستی.

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۱۲۷

حفظ قرآن

سطر دوم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

قطره
اما
دریا

امام رضا علیه السلام در راه سفر به خراسان ،
شب‌ها قبل از خواب ، قرآن می‌خواندند*.

تمرین اول

آیات ۱ تا ۱۶ **سوره غاشیه** را از بخش **قرآن در تابستان** همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ
بخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و «**قاعده‌ی مد**» را رعایت کنید.

سوره ی ججر، آیه ۸۹

۱- وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ﴿٨٩﴾

سوره ی قصص، آیه ۷۷

۲- وَ أَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ

سوره ی آل عمران، آیه ۱۸۵

۳- كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ

سوره ی مؤمنون، آیه ۵۰

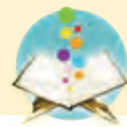
۴- وَ جَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً

تمرین سوم

در تمرین فوق، صدای قبل از حروف ناخوانا را با فلش به حرف ساکن یا تشدید وصل کنید.

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۸۸ تا ۹۵ **سوره ی اسراء** را به صورت جمله به جمله از روی
صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

۱ قُلْ لِّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَيَّ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ
 ۲ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ
 ۳ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾ وَ لَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ
 ۴ مَثَلٍ فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٨٩﴾ وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ
 ۵ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبوعًا ﴿٩٥﴾ أَوْ تَكُونَ
 ۶ لَكَ جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجَّرَ الْأَنْهَارُ خِلَالَهَا
 ۷ تَفْجِيرًا ﴿٩١﴾ أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمَتْ عَلَيْنَا كِسْفًا
 ۸ أَوْ تَأْتِي بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا ﴿٩٢﴾ أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ
 ۹ مِنْ زُخْرَفٍ أَوْ تَرْقَى فِي السَّمَاءِ وَلَنْ نُؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ
 ۱۰ حَتَّى تُنَزَّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرُؤُهُ ﴿٩٣﴾ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ
 ۱۱ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٤﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ
 ۱۲ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٤﴾
 ۱۳ قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَمشُونَ مُطْمَئِنِّينَ
 ۱۴ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ﴿٩٥﴾

آشنایی با خط قرآن کریم

دانش‌آموزان عزیز!

خدا را سپاس می‌گوییم که شما می‌توانید به تدریج همه‌ی قرآن را بخوانید. از این درس به بعد، آیات هر درس، مانند صفحه‌های قرآن کریم آمده است. از این‌رو خوب است در ابتدا با برخی از ویژگی‌های خط قرآن کامل آشنا شوید. این ویژگی‌ها به شرح زیر است.

۱- برخی از حروف گاهی به شکل دیگری نوشته شده است؛ مانند:

ر ← ۴

ک ← ۵

م ← ۶

تمرین - این کلمات قرآنی را بخوانید.

لِیَوْمٍ عَلَیْهِمْ أَسْلَمَ
كُفْرًا أَحْمَلُكُمْ رَبُّكُمْ
أَمْرُنَا عَزِيزٌ لِشَاعِرٍ

۲- برخی حروف روی هم نوشته شده است؛ مانند :

نَحْنُ ← نَحْنُ بِخَلْقِهِمْ ← بِخَلْقِهِمْ يُجَادِلُنَا ← يُجَادِلُنَا

تمرین - این کلمات قرآنی را بخوانید.

تَجْرَى مُخْلِصِينَ
الْخَيْرَةَ تُخَفِّوهُ
يَجْحَدُ يُحِبُّ
تُجْرِمُونَ يَجْعَلُوهُ

۳- گاهی صدای «ا» به صورت «اُ» نوشته شده است؛ مانند :

رَزَقْنَاهُمْ ← رَزَقْنَاهُمْ   سَمَّاكُمْ ← سَمَّاكُمْ
يُخَادِعُونَ ← يُخَادِعُونَ   أَدْرَاكَ ← أَدْرَاكَ

تمرین - این کلمات قرآنی را بخوانید.

سُبْحَانَ صَلِحًا   يَسْمَاءُ   بَرَكْنَا   أَرْسَلْنَاكَ
سَمَوَاتٍ خَالَتْكُمْ   مِنَ الْكِتَابِ   ءَاثِرٍ   تَعْلَى

۴- گاهی صدای «ا» به صورت «اُ» روی «و» ناخوانا نوشته شده است؛ مانند :

الصَّلَاةَ ← الصَّلَاةُ   الزَّكَاةَ ← الزَّكَاةُ   حَيَاةً ← حَيَاةُ

تمرین - این کلمات قرآنی را بخوانید.

صَلَوَاتِكَ   كَمِشْكُوتِ   النَّجْوَةِ   مَنَوَةٍ   بِالْغَدْوَةِ

۵- گاهی صدای «ی» کوچک به شکل «یِ» نوشته شده است، مانند :

يَهِيَ ← يَهِي   عَبْدِهِ ← عَبْدِهِ   هَذِهِ ← هَذِهِ

تمرین - این کلمات قرآنی را بخوانید.

قَدْرِهِ   بَصَرِهِ   طَعَامِهِ   ءَايَاتِهِ

قرآن آموزان عزیز!

در جلسه‌ی قبل با ویژگی‌های خط قرآن کامل آشنا شدید. از این رو آیات قرآن کریم در هر درس، به صورت یک صفحه‌ی قرآن کامل، آمده است. چه خوب است در صورتی که در مدرسه قرآن کامل موجود است، آن‌ها را به کلاس بیاورید و پس از یافتن آیات درس، آن آیات را از روی مُصَحَّف شریف بخوانید.

◀ **تمرین اول:** آیات ۹۴ تا ۱۰۲ سوره ی نحل* را برای هم، گروهی بخوانید.

۱ وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا
 ۲ وَتَذُوقُوا السَّوَاءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ ۗ وَلَكُمْ
 ۳ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۹۴﴾ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا
 ۴ إِنَّ مَاعِنَدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۹۵﴾
 ۵ مَاعِنَدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَاعِنَدَ اللَّهِ بَاقٍ ۖ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا
 ۶ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۹۶﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا
 ۷ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً
 ۸ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۹۷﴾
 ۹ فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿۹۸﴾
 ۱۰ إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطٰنٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
 ۱۱ يَتَوَكَّلُونَ ﴿۹۹﴾ إِنَّمَا سُلْطٰنُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ
 ۱۲ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿۱۰۰﴾ وَإِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَكَانَ آيَةٍ
 ۱۳ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَنْزِلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
 ۱۴ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۰۱﴾ قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ
 ۱۵ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿۱۰۲﴾

* حَيَاة

* صفحه ی ۲۷۸ قرآن کامل

◀ **تمرین دوم:** هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر

دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

زمانی که قرآن می‌خوانی به خدا پناه ببر از شیطان رانده شده.

سوره ی نحل، آیه ی ۹۸

آداب خواندن قرآن

قرآن پیام و کلام خداست، وقتی می‌خواهیم قرآن بخوانیم، آداب خواندن قرآن را رعایت کنیم.

- ۱- تمیز و پاکیزه باشیم و پیش از خواندن قرآن وضو بگیریم.
- ۲- قرآن را شبیه کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ و زیبا بخوانیم.
- ۳- پیش از خواندن قرآن بگوییم:

«أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ»

۴- در بین خواندن قرآن، حرف نزنیم و ساکت باشیم.

۵- سعی کنیم هر روز قرآن بخوانیم، تا آن جا که می‌توانیم معنای آن را بفهمیم و به دستورهای آن عمل کنیم.

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید و با نشان دادن خط همراه با آن بخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

سوره‌ی انعام، آیه‌ی ۱۰۲

۱- لا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ

نیست خدایی جز او، که خالق هر چیز است.

۲- فَاقْرَأُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ

پس بخوانید آنچه می‌توانید از قرآن؛

۳- وَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا

و نماز را به پا دارید و زکات پردازید و به خدا (یعنی: در راه خدا) قرض نیکو بدهید؛

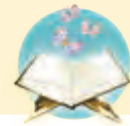
سوره‌ی مؤمنان، آیه‌ی ۲۰

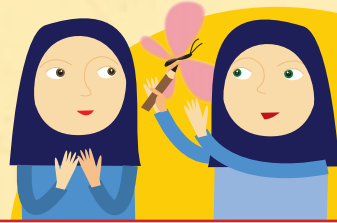
۴- وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

و آمرزش بخواهید از خدا که قطعاً خدا بسیار آمرزنده‌ی مهربان است.

حفظ قرآن

سطر اول یا دوم را از حفظ بخوانید.

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- لا : نه، نیست خدا
- ۲- إِلَه : نه، نیست خدا
- ۳- زَكَاة : نماز زکات
- ۴- غَفُور : بسیار آمرزنده مهربان
- ۵- رَحِيم : بسیار آمرزنده مهربان

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱- **أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ**   آگاه باشید قطعاً ... ، او ... .. است.

سوره‌ی شوری، آیه‌ی ۵

۲- **وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ** و به پا دارید ... را و پردازید ... را و ... .. را.

سوره‌ی نور، آیه‌ی ۵۶

۳- **وَالْهُكْمُ لِلَّهِ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ**   و ... ی شما ... ی بکتاست، ... بی جز او، که بخشنده‌ی ... است.

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۱۶۳

چه خوش است صوت قرآن ز تو دلربا شنیدن

روزی علامه بحرالعلوم وارد حرم حضرت علی علیه‌السلام شد و ناگهان شروع به خواندن این شعر کرد:

چه خوش است صوت قرآن، ز تو دلربا شنیدن به رُخْت نظاره کردن سخن خدا شنیدن

از او سؤال شد: برای چه، هنگام ورود به حرم، این شعر را خواندید؟

پاسخ داد: وقتی وارد حرم مطهر شدم، حضرت مهدی علیه‌السلام را دیدم که در

کنار ضریح نشسته و با صدای بلند قرآن می‌خواند؛ چون ایشان را در حال خواندن

قرآن دیدم، بی اختیار این شعر بر زبانم جاری شد.*

تمرین اول

آیات ۱۷ تا ۲۰ سوره‌ی غاشیة را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید.

۱- قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ

سوره‌ی کف، آیه‌ی ۷۳

۲- هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ

سوره‌ی خشر، آیه‌ی ۲۴

۳- وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

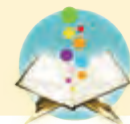
سوره‌ی أعراف، آیه‌ی ۲۰۴

تمرین سوم

در تمرین فوق، زیر پایه‌های همزه که از حروف ناخوانا هستند، خط بکشید و سطر سوم را از حفظ بخوانید.

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۱۰ سوره‌ی شوری را به صورت جمله به جمله از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ۝۱ عَسَقٌ ۝۲ كَذَلِكَ يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ

اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝۳ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ۝۴ تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ

وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ

أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝۵ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ

أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيفٌ عَلَيْهِمْ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ۝۶

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ

وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنذِرَ يَوْمَ الْجَمْعِ لَا رَيْبَ فِيهِ فَرِيقٌ

فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ ۝۷ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ

أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ

مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ۝۸ أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ

فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ

قَدِيرٌ ۝۹ وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ

ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ۝۱۰

تمرین اول: آیات ۳۰ تا ۳۷ سوره آل عمران* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

* رَتَوْفٌ

۱ یَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَاعَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا وَمَاعَمِلَتْ مِنْ سَوْءٍ
 ۲ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ
 ۳ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿۳۰﴾ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي
 ۴ يُحِبِّكُمْ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۳۱﴾ قُلْ
 ۵ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكٰفِرِينَ ﴿۳۲﴾
 ۶ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرٰهِيمَ وَآلَ عِمْرٰنَ
 ۷ عَلَى الْعٰلَمِينَ ﴿۳۳﴾ ذُرِّيَّةً بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۴﴾
 ۸ إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرٰنَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا
 ۹ فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۳۵﴾ فَلَمَّا وَضَعَتْهَا
 ۱۰ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ
 ۱۱ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ
 ۱۲ وَذُرِّيَّتَهُمَا مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيمِ ﴿۳۶﴾ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ
 ۱۳ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا
 ۱۴ زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَمْرِئُومُ إِنِّي لَأَكْتُبُ لَكَ هَذَا
 ۱۵ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۳۷﴾

تمرین دوم: هر دانش‌آموز، یک جمله را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

حضرت زکریّا و مریم علیهما السّلام

حضرت زکریّا، عسازنان وارد حیاط بزرگ مسجد الاقصی شد. به سختی از پله‌های چوبی کنار حیاط بالا رفت و به محل عبادت حضرت مریم، که خودش آن را برای او آماده کرده بود، نزدیک شد. زمزمه‌ای دلنشین به گوش می‌رسید. حضرت زکریّا با خود گفت: این دختر همیشه در حال عبادت است! به یاد روزی افتاد که حضرت مریم دختر بچه‌ای خردسال بود و مادرش برای انجام نذر خود، او را نزد علمای دین آورد. مریم اولین دختری بود که مادرش او را نذر خدمت و عبادت خانه‌ی خدا کرد. پیش از آن فقط پسران را نذر می‌کردند!

پدر مریم، حضرت عمران، سال‌ها پیش از دنیا رفته بود و همه‌ی علمای بیت المقدّس دوست داشتند سرپرستی حضرت مریم را به عهده گیرند. با آن که حضرت زکریّا شوهر خاله‌ی او بود، رضایت داد برای انتخاب سرپرست حضرت مریم قرعه‌کشی شود. همه در تب و تاب بودند. لب‌ها به ذکر تکان می‌خورد و چشم‌ها نگران بود. ناگهان در مقابل چشم همه، قرعه به نام حضرت زکریّا درآمد. او خوشحال شد و سجده‌ی شکر به جای آورد. خاطرات گذشته، فکر حضرت زکریّا را مشغول کرده بود که او به اتاق حضرت مریم رسید. در زد و به آرامی وارد شد. حضرت مریم در محراب مشغول دعا و نیایش بود. پرده‌ای از اشک جلوی چشمان حضرت زکریّا را پوشاند. زیر لب دعا کرد: خدایا! عبادت‌های این بنده‌ی پاک خود را بپذیر.

بار دیگر به سوی محراب نگاه کرد، ظرفی پر از میوه‌های رنگارنگ کنار سجاده‌ی حضرت مریم، توجه حضرت زکریا را به خود جلب کرد. می‌خواست بداند چه کسی به ملاقات مریم آمده و آن ظرف میوه را برایش آورده است.

نماز حضرت مریم تمام شد. آهسته سربرگرداند و سلام کرد و پرسید: عموجان چه شده است، نگرانید! حضرت زکریا نتوانست لب باز کند. حضرت مریم برخاست و سبیدی را که پر از نارنگی و انگور و انار و گلابی بود، مقابل حضرت زکریا گرفت و گفت: بفرمایید.

حضرت زکریا با تعجب پرسید: میوه‌های پاییزی؟ اکنون؟ در آغاز بهار؟! حضرت مریم با چهره‌ای گشاده گفت: «هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ»* (این‌ها میوه‌های بهشت هستند. خداوند به هر کس که بخواهد نعمت‌های بسیاری می‌بخشد.) حضرت زکریا که این معجزه را دید در دلش نور امید پیدا شد؛ دست به سوی آسمان بلند کرد و زیر لب گفت: «رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً، إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ»** (خدایا! به من نیز نسل شایسته‌ای ببخش که همانا تو شنونده و مستجاب‌کننده‌ی دعا هستی.)

تمرین اول

قرائت آیات جلسه‌ی قبل را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین دوم

آیات ۳۰ تا ۳۲ سوره‌ی مریم را که درباره‌ی حضرت عیسی – علیه السلام – است، بخوانید و به ترجمه‌ی آیات توجه کنید.

۱- قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ

(حضرت عیسی در گهواره) گفت: به راستی من بنده‌ی خدا هستم،

۲- أَتَانِي الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا

به من کتاب داده و مرا پیامبر قرار داده است.

۳- وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ

و مرا با برکت قرار داده هر کجا که باشم.

۴- وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا

و مرا سفارش کرده که نماز بخوانم و زکات بدهم تا وقتی زنده هستم؛

۵- وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا

و مرا نیکوکار به مادرم قرار داد و مرا ستمگر و بدرفتار قرار نداده است.

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- قَالَ : گفت بگو
- ۲- نَبِيٍّ : پیامبران پیامبر
- ۳- حَيٍّ : زندگان زنده

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱- هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

سوره‌ی غافر، آیه‌ی ۶۵

او ... است؛ ... بی جز او

۲- الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ

سوره‌ی کهف، آیه‌ی ۱

... برای ... است که نازل کرد بر ... اش ... را

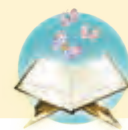
۳- إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ

سوره‌ی احزاب، آیه‌ی ۵۶

قطعا ... و ... او درود می‌فرستند بر ...

حفظ قرآن

سطر سوم از تمرین دوم را تا پایان آیه از حفظ بخوانید. (آیه‌ی صلوات)

قطره
اما
دریا

امام صادق علیه السلام:

هرگاه در نزد تو قرآن خوانده شود، لازم است ساکت باشی و گوش کنی.*

تمرین اول

آیات ۱۷ تا ۲۶ سوره‌ی غاشیه را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کنید، سپس جمله‌های قرآنی را بخوانید.

۱- وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۵۳

۲- يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۴۳

۳- اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۴۵

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۱۸ سوره‌ی دخان را به صورت جمله به جمله از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

حَمَّ ۱ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ۲ اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ

مُبْرَكَةٍ ۳ اِنَّا كُنَّا مُنْذِرِيْنَ ۴ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ اَمْرٍ حَكِيْمٍ ۵

اَمْرًا مِّنْ عِنْدِنَا ۶ اِنَّا كُنَّا مُرْسِلِيْنَ ۷ رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ

اِنَّهٗ هُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ ۸ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ

وَمَا بَدَيْنَهُمَا ۹ اِنْ كُنْتُمْ مُّوقِنِيْنَ ۱۰ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْيِیْ

وَيُمِیْتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ اَبَائِكُمُ الْاَوَّلِيْنَ ۱۱ بَلْ هُمْ

فِيْ شَكٍّ یَلْعَبُوْنَ ۱۲ فَارْتَقِبْ یَوْمَ تَاْتِ السَّمٰوٰتُ بِدُخَانٍ

مُبِیْنٍ ۱۳ یَغْشٰی النَّاسَ ۱۴ هٰذَا عَذَابٌ اَلِیْمٌ ۱۵ رَبَّنَا اَكْشِفْ

عَنْنَا الْعَذَابَ ۱۶ اِنَّا مُؤْمِنُوْنَ ۱۷ اِنِّیْ لَهْمُ الذِّكْرِ ۱۸ وَقَدْ جَاءَهُمْ

رَسُوْلٌ مُّبِیْنٌ ۱۹ ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهٗ وَقَالُوْا مُعَلَّمٌ مَّجْنُوْنٌ ۲۰

اِنَّا كَاَشِفُوْا الْعَذَابَ قَلِیْلًا ۲۱ اِنَّكُمْ عَاثِدُوْنَ ۲۲

یَوْمَ نَبِطِشُ الْبَطِشَةَ الْكُبْرٰی ۲۳ اِنَّا مُنْتَقِمُوْنَ ۲۴

وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُوْلٌ كَرِیْمٌ ۲۵

اَنْ اَدُوْا اِلَیَّ عِبَادَ اللّٰهِ ۲۶ اِنِّیْ لَكُمْ رَسُوْلٌ اَمِیْنٌ ۲۷

* يُحْيِیْ

◀ **تمرین اول:** آیات ۲۵۳ تا ۲۵۶ سوره بقره* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

۱ تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ
 ۲ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَأَتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيْتِ
 ۳ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ
 ۴ مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا
 ۵ فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا
 ۶ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا
 ۷ رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خِلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ
 ۸ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٤﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ
 ۹ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
 ۱۰ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
 ۱۱ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ
 ۱۲ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا
 ۱۳ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ
 ۱۴ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ
 ۱۵ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾

◀ **تمرین دوم:** هر دانش‌آموز، یک جمله را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ

ای مؤمنان! از آنچه خدا به شما روزی داده است، انفاق کنید.

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۵۴

أَنْفِقُوا : انفاق کنید، بخشید

انفاق*

خورشید دست و دل باز
بخشید نور و گرما
آمد به آسمان باز
شد صبح مردم آغاز

گل داد هر گلستان
بخشندگی پیاموز
پر میوه گشت بستان
از شاخه‌ی درختان

ما مثل آفتابیم
مثل درخت، در باغ
با گرمی و درخشش
شادان، ز لطف و بخشش

آری خدای یکتا
این کار خوب و زیبا
بر ما پیام دارد
انفاق نام دارد

علیرضا علیزاده

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین دوم

آیه‌ی ۲۶۱ سوره‌ی بقره را بخوانید و به ترجمه‌ی آن توجه کنید.

۱- مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ

مَثَلِ كِسَانِي كَمَا انْفَاقِ مِي كَنَد اَمَوَالِ الشَّان رَا دَر رَا ه خَدَا، مَانَد مَثَلِ دَانَه اِي اَسْت،

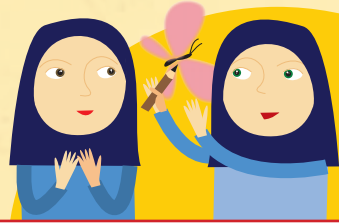
۲- اَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِئَةٌ حَبَّةٍ

كَه مِي رُو يَانَد هَفْت خُوشَه وَ دَر هَر خُوشَه صَد دَانَه اَسْت،

۳- وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

وَ خَدَا چَنَد بَرَا بَر مِي كَنَد بَرَا اِي هَر كَس كَه بَخَوَا هَد؛ وَ خَدَا كَشَا اِي ش دِهَنَدَه وَ دَانَا سْت.

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیه‌ی صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید :

۱- الَّذِينَ : کسی که کسانی که

۲- يُنْفِقُونَ : انفاق می‌کنند انفاق می‌کنند

۳- حَبَّةَ، حَبِّ : دانه گیاه

۴- سَبْعَ : هفت صد

سوره‌ی انعام، آیه‌ی ۹۵

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱- إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى

قطعا ... شکافنده‌ی ... و هسته است.

۲- اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ

سوره‌ی طلاق، آیه‌ی ۱۲

... کسی است که خلق کرد ... آسمان را

۳- الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

سوره‌ی انفال، آیه‌ی ۳

... به پا می‌دارند ... را و از آنچه به آن‌ها روزی دادیم ...

حفظ قرآن

سطر اول از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

قطره
اما
دریا

در حدیثی از حضرت فاطمه سلام الله علیها آمده است:

من خواندن قرآن، نگاه کردن به چهره‌ی رسول خدا

و انفاق در راه خدا را بسیار دوست دارم.*

تمرین اول

آیات ۱ تا ۷ سوره‌ی اعلیٰ را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کنید، سپس جمله‌های قرآنی را بخوانید.

سوره‌ی حَجّ، آیه‌ی ۳۵

۱- وَالْمُقِمِی الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿۳۵﴾

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۹۲

۲- لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا حَبَبْتُمْ ﴿۹۲﴾

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۶۷

۳- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا انْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ ﴿۲۶۷﴾

سوره‌ی سَبَأ، آیه‌ی ۳۹

۴- وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ، وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿۳۹﴾

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۹ سوره‌ی فتح را به صورت جمله به جمله از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

فعالیت

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 اِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا ﴿١﴾ لِيَغْفِرَ لَكَ اللّٰهُ مَا تَقَدَّمَ
 مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَاخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ
 صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿٢﴾ وَيَنْصُرَكَ اللّٰهُ نَصْرًا عَزِيزًا ﴿٣﴾
 هُوَ الَّذِي اَنْزَلَ السَّكِيْنَةَ فِي قُلُوْبِ الْمُؤْمِنِيْنَ لِيَزِدَادُوْا
 اِيْمَانًا مَّعَ اِيْمَانِهِمْ ۗ وَ لِلّٰهِ جُنُوْدُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ۗ
 وَ كَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ﴿٤﴾ لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَ الْمُؤْمِنٰتِ
 جَنّٰتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا وَيُكْفَرُ
 عَنْهُمْ سَيِّئٰتِهِمْ ۗ وَ كَانَ ذٰلِكَ عِنْدَ اللّٰهِ فَوْزًا عَظِيْمًا ﴿٥﴾
 وَيُعَذِّبُ الْمُنٰفِقِيْنَ وَ الْمُنٰفِقٰتِ وَ الْمُشْرِكِيْنَ وَ الْمُشْرِكٰتِ
 الظَّٰلِمِيْنَ بِاللّٰهِ ظَنَّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَآئِرَةُ السَّوْءِ وَ غَضِبَ اللّٰهُ
 عَلَيْهِمْ وَ لَعَنَهُمْ وَ اَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ ۗ وَ سَآءَتْ مَصِيْرًا ﴿٦﴾
 وَ لِلّٰهِ جُنُوْدُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ۗ وَ كَانَ اللّٰهُ عَزِيزًا حَكِيْمًا ﴿٧﴾
 اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ شَٰهِدًا وَ مُبَشِّرًا وَ نَذِيْرًا ﴿٨﴾ لِتُؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ
 وَ رَسُوْلِهِ ۗ وَ تُعْزِرُوْهُ وَ تُؤَقِّرُوْهُ وَ تُسَبِّحُوْهُ بُكْرَةً وَ اَصِيْلًا ﴿٩﴾

◀ **تمرین اول:** آیات ۱۰۹ تا ۱۱۷ سوره ی هود* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

۱ فَلَآتُكَ فِي مَرِيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ
 ۲ آبَاءَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوفُونَ ۱۰۹ نَصِيبُهُمْ غَيْرِ مَنْقُوصٍ ﴿۱۰۹﴾
 ۳ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
 ۴ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ﴿۱۱۰﴾
 ۵ وَإِنَّ كَلَّالًا لِمَالِيُوفِينَ ۱۱۱ هُمْ رَبُّكَ أَعْمَالُهُمْ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
 ۶ خَبِيرٌ ﴿۱۱۱﴾ فَاسْتَقِمْ كَمَا أَمَرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا
 ۷ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۱۱۲﴾ وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا
 ۸ فَتَمَسَّكُمْ النَّارُ وَمَالَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ
 ۹ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ۱۱۳ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِ النَّهَارِ وَزُلْفًا
 ۱۰ مِنْ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرِي
 ۱۱ لِلذَّكْرَيْنِ ﴿۱۱۴﴾ وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۱۵﴾
 ۱۲ فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةَ يَنْهَوْنَ
 ۱۳ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ
 ۱۴ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿۱۱۶﴾
 ۱۵ وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلِهَا مُصْلِحُونَ ﴿۱۱۷﴾

◀ **تمرین دوم:** هر دانش‌آموز، یک جمله را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ

کارهای خوب، کارهای بد را از بین می‌برد.

سوره‌ی هود، آیه‌ی ۱۱۴

حَسَنَاتٍ : ...

سَيِّئَاتٍ : ...

حَسَنَةٌ : ...

سَيِّئَةٌ : ...

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

جلسه‌ی دوم

تمرین اول

قرائت آیات درس را از رمزینه سریع پاسخ یا کتاب گویا گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

سوره‌ی نمل، آیه‌ی ۸۹

۱- مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ وَخَيْرٌ مِنْهَا

هرکس کار خوبی انجام دهد، پس بهتر از آن به او پاداش داده می‌شود.

سوره‌ی ملک، آیه‌ی ۲۹

۲- قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ أَمَّنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا

بگو او خدای بخشنده است، ایمان آوردیم به او و بر او توکل کردیم.

سوره‌ی فاطر، آیه‌ی ۳

۳- هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ

آیا هیچ آفریننده‌ای غیر از خدا هست که به شما روزی دهد از آسمان و زمین

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید:

- ۱- اَمَّنَا: ایمان می‌آوریم ایمان آوردیم
- ۲- حَسَنَةً: کار خوب، خوب کار بد، بد
- ۳- خَالِق: آفریده شده آفریننده

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی زُمر، آیه‌ی ۶۲

۱- اَللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ

... هر چیز است.

سوره‌ی فُصِّلَتْ، آیه‌ی ۳۴

۲- وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ

... و مساوی نیست با کار بد.

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۸۴

۳- قُلْ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا اُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا اُنزِلَ عَلَىٰ اِبْرٰهِيْمَ

... به ... و به آنچه نازل شد بر ما و به آنچه نازل شد بر حضرت ...

حفظ قرآن

جمله‌ی اول یا دوم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

قطره
اما
دریا

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

ای علی! برترین سخن، قرآن است.*

آیات ۱ تا ۱۳ سوره‌ی **اعلیٰ** را از بخش **قرآن در تابستان** همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین اول

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کنید، سپس جمله‌های قرآنی را بخوانید.

سوره‌ی فرقان، آیه‌ی ۷۰

۱- فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ

سوره‌ی مؤمنون، آیه‌ی ۹۶

۲- إِذْفَعِ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ

سوره‌ی یونس، آیه‌ی ۲۶

۳- لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ

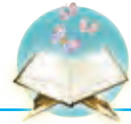
سوره‌ی نساء، آیه‌ی ۷۹

۴- مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ

وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ

حفظ قرآن

جمله‌ی دوم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۱۵ سوره‌ی قاف را به صورت جمله به جمله از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِیدِ ﴿١﴾ بَلْ عَجَبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ

فَقَالَ الْكٰفِرُونَ هَذَا شِیْءٌ عَجِیْبٌ ﴿٢﴾ اءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا

ذَلِكْ رَجَعُ بَعِیْدٌ ﴿٣﴾ قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْاَرْضُ مِنْهُمْ

وَءِندَنَا كِتٰبٌ حَفِیْظٌ ﴿٤﴾ بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ

فَهُمْ فِیْ اٰمْرِ مَرِیْجٍ ﴿٥﴾ اَفَلَمْ یَنْظُرُوْا اِلٰی السَّمٰوٰتِ فَوْقَهُمْ

كَيْفَ بَنٰیْنٰهَا وَزَيَّنَّاهَا * وَمَالَهَا مِنْ فُرُوْجٍ ﴿٦﴾ وَالْاَرْضَ مَدَدْنٰهَا

وَالْقِیْنَ اَفِیْهَا رَوٰسِیْ وَانْبَتْنَا فِیْهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَیْجٍ ﴿٧﴾

تَبٰصِرَةً وَذِكْرٰی لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِیْبٍ ﴿٨﴾ وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمٰوٰتِ مَآءً

مُبْرَكًا فَاَنْبَتْنَا بِهٖ جَنٰتٍ وَحَبَّ الْحَصِیْدِ ﴿٩﴾ وَالنَّخْلَ بَاسِقٰتٍ

لَهَا طَلْعٌ نَضِیْدٌ ﴿١٠﴾ رِزْقًا لِّلْعِبَادِ وَاٰحِیْنَا بِهٖ بَلَدَةً مِّیْتًا

كَذٰلِكَ الْخُرُوْجُ ﴿١١﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوْحٍ وَاَصْحٰبُ الرَّسِّ

وَتَمُوْدُ ﴿١٢﴾ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَاِخْوَانُ لُوْطٍ ﴿١٣﴾ وَاَصْحٰبُ الْاٰیٰكَةِ

وَاقْوَمٌ تَبِعَ كُلُّ كَذَّبَ الرَّسُلَ فَحَقَّ وَعَیْدِ ﴿١٤﴾

اَفَعِیْنَا بِالْخَلْقِ الْاَوَّلِ بَلْ هُمْ فِیْ لَبْسٍ مِنْ خَلْقٍ جَدِیْدٍ ﴿١٥﴾

* اِذَا

* زَيَّنَّاهَا

تمرین اول: آیات ۱ تا ۱۰ سوره ی ملک* را در گروه های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	۱
تَبْرَكَ الَّذِي فِي يَدَيْهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝۱	۲
الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ	۳
أَحْسَنُ عَمَلًا ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ۝۲	۴
الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ	۵
سَمُوتٍ طِبَاقًا مَا تَرَىٰ فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِن تَفْوُتٍ ۚ	۵
فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَل تَرَىٰ مِن فُطُورٍ ۝۳	۶
ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ	۶
كَرَّتَيْنِ يَنقَلِبُ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ۝۴	۷
وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا	۸
لِلشَّيْطَانِ ۚ وَاعْتَدْنَا لَهُمُ عَذَابَ السَّعِيرِ ۝۵	۹
وَالَّذِينَ	۹
كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ ۚ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ۝۶	۱۰
إِذَا الْقَوَافِيهَا سَمِعُوا لِهَا شَهيقًا وَهِيَ تَفُورُ ۝۷	۱۱
تَكَادُ تَمَيِّزُ	۱۱
مِنَ الْغَيْظِ ۚ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا	۱۲
مِنَ الْغَيْظِ ۚ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا	۱۲
أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ۝۸	۱۳
قَالُوا بَلَىٰ ۚ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا	۱۳
وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ۝۹	۱۴
وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ۝۹	۱۴
وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ ۝۱۰	۱۵

* صفحه ۵۶۲ قرآن کامل

تمرین دوم: هر دانش آموز، یک جمله را می خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می برند.

وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا

با پدر و مادر خود، با مهربانی و ادب صحبت کن.

سوره‌ی اسراء، آیه‌ی ۲۳

درباره‌ی ارتباط این تصویر با پیام قرآنی با دوستان خود گفت‌وگو کنید.

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

در حالت وقف، صدای «ئِی» را به صورت «آ» می‌خوانیم، مانند:

طُوٰی	←	طُوٰی
هُدٰی	←	هُدٰی
مُصَلِّی	←	مُصَلِّی
مُسَمِّی	←	مُسَمِّی

ئِی ← ی

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف برپایان هر جمله بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوٰی

(ای موسی،) تو در سرزمین مقدس طُوٰی هستی.

سوره‌ی طها، آیه‌ی ۱۲

۲- وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدٰی

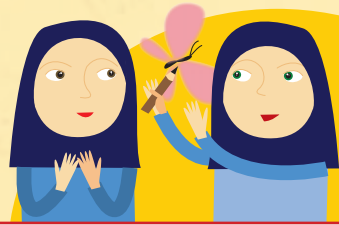
و کسانی که هدایت شده‌اند (خدا) به هدایت آن‌ها می‌افزاید.

سوره‌ی محمد (ص)، آیه‌ی ۱۷

۳- مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى

خلق نکرد خدا آسمان‌ها و زمین و آنچه را که میان آن دو است، مگر به حق و برای زمانی معین.

سوره‌ی روم، آیه‌ی ۸

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- هُدًى، هُدًى: هدایت هدایت‌گر
- ۲- أَجَلٌ: شتاب زمان
- ۳- مُسَمًّى: طولانی معین
- ۴- خَلَقَ: خلق کرد خلق نکرد

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱- خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ

... .. آسمان‌ها و ... را به ...

سوره‌ی عنکبوت، آیه‌ی ۴۴

۲- هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ

این (قرآن) پیامی روشن برای مردم است و ... و پندی برای ...

سوره‌ی آل‌عمران، آیه‌ی ۱۳۸

۳- مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى

خلق نکردیم آسمان‌ها و ... و آنچه را بین آن دو است، ... به ... و برای ...

سوره‌ی احقاف، آیه‌ی ۳

حفظ قرآن

سطر دوم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

قطره
اما
دریا

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام:

کتاب خدا را پیامزید که بهترین سخن و گویاترین پند است*.

تمرین اول

آیات ۱ تا ۱۹ **سوره‌ی اعلیٰ** را از بخش **قرآن در تابستان** همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف بخوانید.

سوره‌ی قَصَص، آیه‌ی ۳۶

۱- قالوا ما هذا إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرَى

سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۱۰

۲- وَيُؤَخِّرْكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى

سوره‌ی قیامة، آیه‌ی ۳۶

۳- أَيْحَسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۱۲۵

۴- وَاتَّخِذُوا مِنْ مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۵۳ تا ۶۴ **سوره‌ی طها** را به صورت جمله به جمله از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

۱ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا
 ۲ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْ نَبَاتٍ شَتَّى
 ۳ ﴿٥٣﴾ كُلُوا وَارْعَوْا أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِأُولِي النَّهْيِ ﴿٥٤﴾
 ۴ مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً
 ۵ أُخْرَى ﴿٥٥﴾ وَلَقَدْ آرَيْنَهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَى ﴿٥٦﴾
 ۶ قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسَى ﴿٥٧﴾
 ۷ فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِثْلِهِ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا
 ۸ لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سُوًى * ﴿٥٨﴾ قَالَ مَوْعِدُكُمْ
 ۹ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَنْ يُحْشَرَ النَّاسُ ضُحًى * ﴿٥٩﴾ فَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ
 ۱۰ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَى ﴿٦٠﴾ قَالَ لَهُمْ مُوسَى وَيْلَكُمْ
 ۱۱ لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ وَقَدْ خَابَ
 ۱۲ مَنْ افْتَرَى ﴿٦١﴾ فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا النَّجْوَى ﴿٦٢﴾
 ۱۳ قَالُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ لِسَاحِرٍ يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ
 ۱۴ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَ بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثَلَى ﴿٦٣﴾ فَاجْمَعُوا
 ۱۵ كَيْدَكُمْ ثُمَّ اتَّوَصَفَّا وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنْ اسْتَعَلَى ﴿٦٤﴾

* سُؤْيُ

* ضُحَى

◀ **تمرین اول:** آیات ۳۸ تا ۴۵ سوره آل عمران* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

۱ هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ ۙ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً
 ۲ طَيِّبَةً ۚ إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾ فَنَادَتْهُ الْمَلَأِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ
 ۳ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَىٰ مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ
 ۴ مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا ۚ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٩﴾ قَالَ
 ۵ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ
 ۶ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٤٠﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً
 ۷ قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْزًا ۚ وَاذْكُرْ
 ۸ رَبِّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴿٤١﴾ وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَأِكَةُ
 ۹ يُمْرِيْمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ
 ۱۰ عَلَىٰ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾ يُمْرِيْمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي
 ۱۱ وَارْكَعِي مَعَ الرُّكْعِينَ ﴿٤٣﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ
 ۱۲ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَامَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ
 ۱۳ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾ إِذْ قَالَتِ الْمَلَأِكَةُ يُمْرِيْمُ
 ۱۴ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَىٰ ابْنُ مَرْيَمَ
 ۱۵ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾

*صفحه ۵۵ قرآن کامل

◀ **تمرین دوم:** هر دانش آموز، یک جمله را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

حضرت زکریّا و یحییٰ علیهما السّلام

لب‌های حضرت زکریّا علیه‌السّلام آهسته تکان می‌خورد و قطره‌های اشک آرام بر گونه‌های او می‌لغزید. صدایی مانند آه فضای محراب را پر کرد: خدایا، فرزندی از من باقی نمانده و عمرم رو به پایان است. اکنون بیش از همه وقت احساس می‌کنم باید امانت پیامبری را به کسی بسپارم. خدایا، تو همانی که برای مریم از بهشت روزی می‌فرستی! در بهار میوه‌ی پاییزی! در تابستان میوه‌ی زمستانی! تو همانی که چشم حضرت ابراهیم را در کهن‌سالی به حضرت اسماعیل و اسحاق روشن کردی. خدایا، به من نیز جانشینی شایسته و نیکو عطا کن!

نسیم ملایمی چهره‌ی حضرت زکریّا علیه‌السّلام را نوازش کرد، نور خیره‌کننده‌ای بر او تابید و صدای صمیمی و گرمی در فضای محراب پیچید: «ای زکریّا - **أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَىٰ...** - خدا تو را به فرزندی بشارت می‌دهد که نامش یحییٰ است. او کودکی است خوب که با پدر و مادرش مهربان و خوش‌رفتار است، به کسی زور نمی‌گوید، خدا را نافرمانی نمی‌کند و پیامبر خدا خواهد بود.» این صدا، صدای آشنای فرشته‌ی وحی بود.

نماز شامگاه که تمام شد، حضرت زکریّا علیه‌السّلام برخاست و رو به جمعیت ایستاد. و مثل هر روز خواست برای مؤمنان سخن بگوید، ولی نتوانست. با خود اندیشید: فرشته‌ی الهی گفته است که نشانه‌ی این معجزه که من صاحب فرزند خواهم شد، آن است که من تا سه روز نمی‌توانم سخن بگویم. شادی عجیبی در دل زکریّا افتاد. در دل با خدا نجوا کرد: «خدای مهربان من! دل به تو سپرده‌ام. آن وعده‌ای که تو می‌دهی، بی‌شک انجام خواهد شد!» آن‌گاه حضرت زکریّا با اشاره به مردم فهماند که بروند و صبح و شب عبادت کنند.

حضرت یحییٰ علیه السلام در آغوش پدر می‌خندید. حضرت زکریا خم شد و گلوی یحییٰ را بوسید و زیر لب گفت: بوی بهشت می‌دهد.

همسر زکریا با دستان لرزان خود یحییٰ را از پدر گرفت. یحییٰ در آغوش مادر شیر می‌خورد و با دستان کوچک خود، چروک‌های دست او را نوازش می‌کرد. حضرت زکریا چشم به یحییٰ دوخت و آرام گفت: او پس از من پیامبر خداست، در کودکی به مقام پیامبری می‌رسد و در بزرگسالی حضرت عیسی علیه السلام را یاری می‌دهد.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین دوم

آیات ۱۰ و ۱۱ سوره‌ی مریم را که درباره‌ی حضرت زکریا و یحیی – علیهما السّلام – است، بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً

(حضرت زکریا) گفت : پروردگارا قرار بده برای من نشانه‌ای را

۲- قَالَ آيَتُكَ إِلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا

(خداوند) گفت : نشانه‌ی تو این است که (با این که سلامت هستی) نمی‌توانی سه شبانه‌روز با مردم سخن بگویی.

۳- فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ

آن‌گاه (زکریا) از محراب به سوی قومش خارج شد

۴- فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا

و به آن‌ها اشاره کرد که تسبیح کنید (خدا را) صبح و شب

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- آیه: آیه، نشانه آیات، نشانه‌ها
- ۲- قَوْم: قوم، گروه اقوام، گروه‌ها
- ۳- بُكْرَة: صبح شب
- ۴- عَشِي: صبح شب

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی آل‌عمران، آیه‌ی ۴۱

۱- وَ سَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴿٤١﴾

و خدا را تسبیح کن در ... و صبح.

سوره‌ی انسان، آیه‌ی ۲۵

۲- وَ اذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَ اَصِيلاً ﴿٢٥﴾

و یاد کن ... ت را ... و شام.

سوره‌ی یاسین، آیه‌ی ۲۰

۳- قَالَ يَا قَوْمِ اَتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾

... ای ... من پیروی کنید از ...

سوره‌ی جاثیه، آیه‌ی ۱۳

۴- اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿١٣﴾

قطعاً در آن ... ای برای ... سی که فکر می‌کنند، وجود دارد.

حفظ قرآن

جمله‌ی اول یا دوم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

قطره
اما
دریا

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

هر کس قرآن سخنش باشد و مسجد خانه اش،

خداوند در بهشت خانه ای برای او بنا می کند*.

تمرین اول

آیات ۱ تا ۱۰ سوره طاریق را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کرده و جمله های قرآنی را بخوانید.

۱- فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَ وَهَبْنَا لَهُ وَيَحْيَىٰ ۙ

سوره انبیاء، آیه ۹۰

۲- كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا ۚ

سوره آل عمران، آیه ۳۷

۳- وَ زَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ الصَّالِحِينَ ۝۸۵

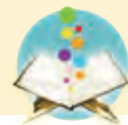
سوره انفصاف، آیه ۸۵

۴- وَ زَكَرِيَّا إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ۝۸۹

سوره انبیاء، آیه ۸۹

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۹ سوره حضرت محمد - صلی الله علیه و آله - را به صورت جمله به جمله از روی صفحه ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿١﴾
 وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ
 وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ ﴿٢﴾
 ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا
 اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ
 ﴿٣﴾ فَإِذَا لَقِيتُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبِ الرِّقَابِ حَتَّىٰ إِذَا
 أَثَخَنْتُمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَتَاقَ فَمَا مَنَّا بَعْدُ وَإِنَّا فِدَاءٌ
 حَتَّىٰ تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانتَصَرْنَا مِنْهُمْ
 وَلَكِن لِّيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
 فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿٤﴾ سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ﴿٥﴾
 وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ ﴿٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
 إِن تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ ﴿٧﴾
 وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعَسَّأَلَهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿٨﴾
 ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ﴿٩﴾

◀ **تمرین اول:** آیات ۵۹ تا ۶۴ سوره‌ی نمل* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

۱ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ سَلَّمَ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ ط
 ۲ ءَ اللَّهُ خَيْرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾ أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
 ۳ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ
 ۴ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ لَهَا أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا ط
 ۵ آءِلَهُ مَعَ اللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ ﴿٦٠﴾ أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ
 ۶ قَرَارًا وَ جَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَ جَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ
 ۷ وَ جَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ط آءِلَهُ مَعَ اللَّهِ بَلْ
 ۸ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ
 ۹ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَ يُجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ط
 ۱۰ آءِلَهُ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾ أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ
 ۱۱ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَ مَنْ يُرْسِلُ الرِّيْحَ بُشْرًا
 ۱۲ بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ط آءِلَهُ مَعَ اللَّهِ تَعَلَى اللَّهُ عَمَّا
 ۱۳ يُشْرِكُونَ ﴿٦٣﴾ أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ
 ۱۴ وَ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ط آءِلَهُ مَعَ اللَّهِ
 ۱۵ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦٤﴾

* آءِلَهُ

* صفحه‌ی ۳۸۲ قرآن کریم

◀ **تمرین دوم:** هر دانش‌آموز، یک جمله را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَّرَّ إِذَا دَعَاهُ وَ يَكْشِفُ السُّوءَ

چه کسی جز خدا، دعای انسان درمانده را می‌پذیرد و مشکل او را برطرف می‌کند؟

سوره‌ی نمل، آیه‌ی ۶۲

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین دوم

این **دعاهای قرآنی** را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید. چه خوب است یکی از آن‌ها را حفظ کنید و در قنوت نمازتان بخوانید.

دعاهای قرآنی

۱- رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا

پروردگارا صبر و استقامت ما را زیاد کن؛

وَ ثَبِّتْ أَقْدَامَنَا

و ما را در راه حق ثابت قدم نما،

وَ انصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

و ما را بر کافران پیروز کن!

سوره‌ی بقره

۲- رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا

پروردگارا بعد از آن که ما را هدایت کردی، دل‌های ما را

از راه حق منحرف مگردان،

وَ هَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً

و از نزد خود به ما رحمتی عطا کن.

إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

که تو بسیار بخشنده هستی.

سوره‌ی آل عمران

۳- رَبَّنَا آمَنَّا

پروردگارا ایمان آوردیم،

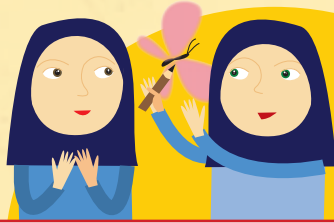
فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا

پس ما را ببامرز و مورد رحمت خود قرار ده،

وَ أَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ

که تو از همه مهربان‌تر هستی.

سوره‌ی مؤمنون

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- أَنْتَ : من تو
- ۲- نَا : ما شما
- ۳- خَيْرٌ : بهتر، بهترین بدتر، بدترین
- ۴- قُلُوبٌ : قلوب، جان‌ها قلوب، دل‌ها

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی جمعه، آیه‌ی ۱۱

۱- وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿۱۱﴾

و ... .. روزی دهنده است.

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۳۲

۲- فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿۳۲﴾

پس قطعاً ... دوست ندارد ... را

سوره‌ی رعد، آیه‌ی ۲۸

۳- أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿۲۸﴾

بدان بایاد ... آرامش می‌یابد ...

سوره‌ی مائده، آیه‌ی ۱۱۴

۴- وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿۱۱۴﴾

و روزی ده به ... و ... .. هستی.

حفظ قرآن

یکی از جمله‌های تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

قطره
اما
دریا

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

قرآن را پیامزید و آن را بسیار بخوانید*.

تمرین اول

آیات ۱ تا ۱۷ سوره طارِق را از بخش قرآن در تابستان همراه با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کرده و دعاهای قرآنی را بخوانید.

سوره تحریم، آیه ۸

۱- رَبَّنَا آتِنَا لَنَا نُورًا وَ اغْفِرْ لَنَا ۸

سوره بقره، آیه ۱۲۹

۲- رَبَّنَا وَ ابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ

سوره ممتحنه، آیه ۴

۳- رَبَّنَا عَلَيْنَا نَوَكَلْنَا وَإِلَيْكَ أَنبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ۴

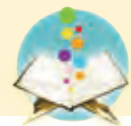
سوره فرقان، آیه ۳۰

۴- يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ۳۰

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۸ سوره جمعه را به صورت جمله به جمله از روی صفحه ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو بخوانید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 یُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ الْمَلِکِ الْقُدُّوسِ
 الْعَزِیْزِ الْحَكِیْمِ ﴿۱﴾ هُوَ الَّذِی بَعَثَ فِی الْاُمَمِیْنَ رَسُوْلًا مِنْهُمْ
 یَتْلُوْا عَلَیْهِمْ اٰیٰتِهٖ وَیُزَكِّیْهِمْ وَیُعَلِّمُهُمُ الْكِتٰبَ
 وَالْحِكْمَةَ وَ اِنْ كَانُوْا مِنْ قَبْلُ لَفِی ضَلٰلٍ مُّبِیْنٍ ﴿۲﴾
 وَ اٰخَرِیْنَ مِنْهُمْ لَمَّا یَلْحَقُوْا بِهِمْ وَ هُوَ الْعَزِیْزُ الْحَكِیْمُ ﴿۳﴾
 ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ یُوْتِیْهِ مَنْ یَّشَآءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِیْمِ ﴿۴﴾
 مَثَلُ الَّذِیْنَ حُمِّلُوْا التَّوْرٰتَ ثُمَّ لَمْ یَحْمِلُوْهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ
 یَحْمِلُ اَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِیْنَ كَذَّبُوْا بِآیٰتِ اللّٰهِ
 وَاللّٰهُ لَا یَهْدِی الْقَوْمَ الظّٰلِمِیْنَ ﴿۵﴾ قُلْ یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ
 هَادُوا اِنْ زَعَمْتُمْ اَنَّكُمْ اَوْلِیَآءُ لِلّٰهِ مِنْ دُوْنِ النَّاسِ
 فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ ﴿۶﴾ وَلَا یَتَمَنَّوْنَہٗ اَبَدًا
 بِمَا قَدَّمْتَ اَیْدِیْہِمُ وَاللّٰهُ عَلِیْمٌ بِالظّٰلِمِیْنَ ﴿۷﴾ قُلْ
 اِنَّ الْمَوْتَ الَّذِی تَفِرُّوْنَ مِنْہٗ فَاِنَّہٗ مُلْقِیْكُمْ ثُمَّ تُرَدُّوْنَ
 اِلٰی عَالَمِ الْغَیْبِ وَالشَّہَادَةِ فَاِیْتِبَبْتُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۸﴾

۱
۲
۳ * الْأُمِّيْنَ
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵

◀ **تمرین اول:** آیات ۶۴ تا ۶۹ سوره‌ی یوسف* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

۱ قَالَ هَلْ آمَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا آمَنُتُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ
 ۲ فَاللَّهُ خَيْرٌ حِفْظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَمَّا فَتَحُوا
 ۳ مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا بَانَا مَا نَبِغُ
 ۴ هَذِهِ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ أَخَانَا
 ۵ وَنَزِدُكُمْ كَيْلَ بَعِيرٍ ذَلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ ﴿٦٥﴾ قَالَ لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ
 ۶ حَتَّىٰ تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ لَتَأْتُنَّنِي بِهِ إِلَّا أَنْ يُحَاطَ بِكُمْ
 ۷ فَلَمَّا آتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٦٦﴾
 ۸ وَقَالَ يَبْنَئِي لَا تَدْخُلُوا مِن بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ
 ۹ مُتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِنْ الْحُكْمُ
 ۱۰ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٦٧﴾
 ۱۱ وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُم مَّا كَانَ يُغْنِي عَنْهُمْ
 ۱۲ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضَاهَا
 ۱۳ وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِمَا عَلَّمْنَاهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
 ۱۴ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يَوْسُفَ أَوْىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ
 ۱۵ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

◀ **تمرین دوم:** هر دانش‌آموز، یک جمله را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

خدا بهترین نگه‌دارنده است و او از همه مهربان‌تر است.

سوره ی یوسف، آیه ی ۶۴

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کرده و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین دوم

آیات ۳ و ۴ سوره‌ی یوسف را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ

ما بهترین سرگذشت را برای تو حکایت می‌کنیم،

۲- بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ

با آیاتی که از این قرآن به سوی تو وحی کردیم؛

۳- وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ

هر چند که تو قبل از این، از آن خبر نداشتی.

۴- إِذْ قَالَ يَوْسُفُ لِأَبِيهِ

هنگامی که یوسف به پدرش گفت :

۵- يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا

ای پدرم من در خواب دیدم یازده ستاره را

۶- وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ

و خورشید و ماه را دیدم که در برابر من سجد می‌کنند.

کار در کلاس

تمرین اول

معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- هَذَا : آن این
- ۲- شَمْسٌ : خورشید ماه
- ۳- قَمَرٌ : خورشید ماه

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱- الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ۵

... و ... با نظم و حساب در گردش‌اند.

سوره‌ی الرحمن، آیه‌ی ۵

۲- وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ

و او کسی است که آفرید شب و روز و ... و ...

سوره‌ی انبیاء، آیه‌ی ۳۳

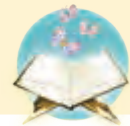
۳- وَ هَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ

و ... ی است مبارک، که نازل کردیم آن را.

سوره‌ی انعام، آیه‌ی ۹۲

حفظ قرآن

سطر سوم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

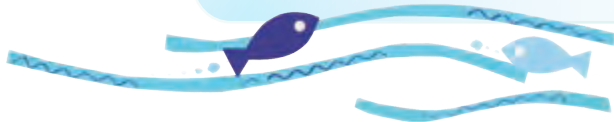

قطره
اما
دریا

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

هر کس آیه‌ای از کتاب خدا را به دیگری بیاموزد، پاداش آن آیه، هر زمان که خوانده می‌شود، به او نیز می‌رسد.*

تمرین اول

آیات درس را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ تمرین کرده و سعی کنید شبیه آن بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کنید، سپس جمله‌های قرآنی را بخوانید.

سوره ی حَجَّ، آیه ۵۸

۱- وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

سوره ی مؤمنون، آیه ۱۱۸

۲- رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ

سوره ی شوری، آیه ۳۶

۳- وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا

سوره ی مؤمنون، آیه ۲۹

۴- رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنْزَلًا مُبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ

حفظ قرآن

سطر چهارم از تمرین دوم را از حفظ بخوانید.

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۳۰ سوره ی نبأ را به صورت جمله به جمله از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو (رمزینه‌های تعاملی) بخوانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ﴿١﴾ عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ ﴿٢﴾ الَّذِي هُمْ فِيهِ
 مُخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٥﴾
 أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهْدًا ﴿٦﴾ وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٧﴾ وَخَلَقْنَاكُمْ
 أَزْوَاجًا ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُباتًا ﴿٩﴾ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ﴿١٠﴾
 وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾ وَبَدَّلْنَا بِكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ﴿١٢﴾
 وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَاجًا ﴿١٣﴾ وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً
 ثَجَّاجًا ﴿١٤﴾ لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾ وَجَنَّتِ الْفِافَا ﴿١٦﴾
 إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ﴿١٧﴾ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ
 أَفْوَاجًا ﴿١٨﴾ وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ﴿١٩﴾ وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ
 فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾ لِلطُّغْيَانِ مَأْبًا ﴿٢٢﴾
 لِبِئْسَ فِيهَا أَحْقَابًا ﴿٢٣﴾ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿٢٤﴾
 إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ﴿٢٥﴾ جَزَاءً وَفِاقًا ﴿٢٦﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا
 لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ﴿٢٨﴾ وَكُلَّ شَيْءٍ
 أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٢٩﴾ فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

تمرین اول: آیات ۱ تا ۳۲ سوره عبَس* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک دیگر بخوانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَبَسَ وَتَوَلَّى ۱ أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى ۲ وَمَا يُدْرِيكَ
 لَعَلَّهُ يَزْكِي ۳ أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى ۴
 أَمَّا مَنِ اسْتَغْنَى ۵ فَإِنَّ لَهُ تَصَدَّى ۶ وَمَا عَلَيْكَ
 أَلَّا يَزْكِي ۷ وَ أَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى ۸ وَهُوَ يَخْشَى ۹
 فَإِنَّ عَنْهُ تَلَهَّى ۱۰ كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ۱۱ فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ
 ۱۲ فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ۱۳ مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ۱۴
 بِأَيْدِي سَفَرَةٍ ۱۵ كِرَامٍ بَرَرَةٍ ۱۶ قُتِلَ الْإِنْسَانُ
 ۹ مَا أَكْفَرَهُ ۱۷ مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ۱۸ مِنْ نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ
 ۱۰ فَقَدَرَهُ ۱۹ ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ ۲۰ ثُمَّ أَمَاتَهُ ۲۱ فَأَقْبَرَهُ ۲۱
 ۱۱ ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنْشَرَهُ ۲۲ كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَا أَمَرَهُ ۲۳
 ۱۲ فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ ۲۴ أَنَّا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا
 ۱۳ ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا ۲۵ فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا ۲۷
 ۱۴ وَعِنَبًا وَقَضْبًا ۲۸ وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا ۲۹ وَحَدَائِقَ غُلْبًا ۳۰
 ۱۵ وَفَاكِهَةً وَأَبًّا ۳۱ مَتَاعًا لَكُمْ ۳۱ وَإِلَّا نَعْمَ لَكُمْ ۳۲

* صفحه‌ی ۵۸۵ قرآن کامل

تمرین دوم: هر دانش‌آموز، یک جمله را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ

انسان باید به غذایش دقت کند.

سوره‌ی عَبَسَ، آیه‌ی ۲۴

طَعَامِهِ : غذایش   طَعَام : طعام :

چرا انسان باید به غذایش دقت کند؟

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا، از حفظ بخوانید.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین دوم

آیات ۱۰ تا ۱۱ سوره‌ی نحل را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً *

او کسی است که نازل کرد از آسمان آب را

۲- لَكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ

آبی که می‌نوشید و درختان و سبزه‌هایی که حیوانات خود را در آن‌ها به چرا می‌برید، از این آب است.

۳- يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ

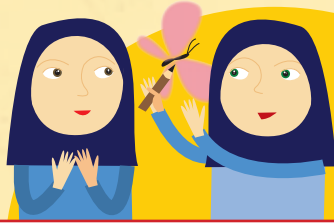
برای شما از آن آب می‌رویانند زراعت و زیتون و درختان خرما و انگور و همه‌ی میوه‌ها را

۴- إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

قطعاً در این‌ها نشانه‌ای برای گروهی که تفکر می‌کنند، وجود دارد.

نخیل : نخلستان

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- هُوَ : تو او
- ۲- الَّذِي : کسی که کسانی که
- ۳- أَنْزَلَ : نازل کرد نازل شد
- ۴- ماء : آسمان آب

تمرین دوم

این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی نمل، آیه‌ی ۶۰

۱- وَ أَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً

و ... برای شما از ... را

سوره‌ی آل‌عمران، آیه‌ی ۷

۲- هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ

... است که ... بر تو ... را

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۹

۳- هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا

... است ... برای شما همه‌ی آنچه در ... است.

قطره
اما
دریا

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

فرزندم! از خواندن قرآن غافل مباش؛ زیرا قرآن دل را زنده می‌کند و انسان را از گناه و کارهای زشت باز می‌دارد.*

تمرین اول

آیات درس را به صورت جمله به جمله برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با کتاب گویا یا رمزینه سریع پاسخ تمرین کرده و سعی کنید شبیه آن بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کنید، سپس جمله‌های قرآنی را بخوانید.

۱- أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ

سوره‌ی غاشیه، آیه‌ی ۱۷

۲- قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ

سوره‌ی نمل، آیه‌ی ۶۹

۳- فَانظُرْ إِلَى آثَارِ رَحْمَةِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا

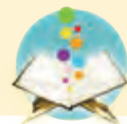
سوره‌ی روم، آیه‌ی ۵۰

۴- أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا

سوره‌ی قاف، آیه‌ی ۶

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۲۹ سوره‌ی تکویر را به صورت جمله به جمله از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه قرائت الگو (رمزینه‌های تعاملی) بخوانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱ إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ۝۱ وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ۝۲

۳ وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ ۝۳ وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ۝۴

۴ وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ۝۵ وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ۝۶

۵ وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ۝۷ وَإِذَا الْمَوْءِدَةُ سُئِلَتْ ۝۸

۶ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ۝۹ وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ۝۱۰ وَإِذَا السَّمَاءُ

۷ كُشِطَتْ ۝۱۱ وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ ۝۱۲ وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ

۸ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا أَحْضَرَتْ ۝۱۳ فَلَا أُقْسِمُ بِالْخُنُوسِ

۹ ۝۱۵ الْجَوَارِ الْكُنَّسِ ۝۱۶ وَاللَّيْلِ إِذَا عَسَسَ ۝۱۷ وَالصُّبْحِ

۱۰ إِذَا تَنَفَّسَ ۝۱۸ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ۝۱۹ ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ

۱۱ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ۝۲۰ مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ۝۲۱ وَمَا صَاحِبُكُمْ

۱۲ بِمَجْنُونٍ ۝۲۲ وَلَقَدْ رَآهُ بِالْأَفْقِ الْمُبِينِ ۝۲۳ وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ

۱۳ بِضَنِينٍ ۝۲۴ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ۝۲۵ فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ

۱۴ ۝۲۶ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ۝۲۷ لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ

۱۵ ۝۲۸ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ۝۲۹

* المَوْتِدَةُ

درس آخر

قرآن در تابستان

دانش آموزان عزیز!

خدا را سپاس که امسال هم توانستید آیات و سوره‌هایی از قرآن کریم را بیاموزید و با معنا و مفهوم برخی از کلمات و جملات قرآنی آشنا شوید و درباره‌ی آن‌ها بیندیشید و به دستوره‌های قرآن عمل کنید. در تابستان، مدرسه تعطیل می‌شود، اما یادگیری قرآن تعطیل نمی‌شود. بنابراین بخش «قرآن در تابستان» به منظور تقویت یادگیری و حفظ سوره‌ها، پیام‌های قرآنی و احادیث نورانی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام در نظر گرفته شده است.

ارتباط روزانه‌ی شما با خواندن، فهمیدن و اندیشیدن و نیز حفظ اجمالی قرآن کریم، زمینه‌ی کسب مهارت‌های قرآنی بیش‌تر و بهتر و انس دائمی با قرآن کریم را فراهم می‌کند.

شما در تابستان امسال نیز به یاری الهی، ضمن مرور آن‌چه که در طول سال تحصیلی آموخته‌اید، موفق به حفظ اجمالی (روان خوانی) سوره‌های نَبَأ (ادامه)، عَبَس (ادامه)، غَاشِيَه، اَعْلَى، طَارِق و هم‌چنین ۶ پیام قرآنی و ۶ حدیث نورانی (شعار هفته) خواهید شد.

پیشنهاد می‌شود برای یادگیری و حفظ هر سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی، حداقل دو جلسه در نظر گرفته شود:

جلسه‌ی اول: حفظ سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی و انجام فعالیت‌ها

جلسه‌ی دوم: تمرین و تکرار حفظ سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی (شعار هفته)

توصیه می‌شود ابتدا آیات و احادیث را به صورت بخش بخش یا شمرده بخوانید و سپس با شنیدن قرائت آهنگین، آن‌ها را حفظ کنید.

یادتان باشد هرگاه می‌خواهید خدا با شما سخن بگوید، قرآن بخوانید و هر وقت می‌خواهید شما با خدا سخن بگویید، نماز بخوانید.

یادآوری

- ۱- پیام قرآنی درس‌های اول و دوم را از حفظ بخوانید.
- ۲- آیات ۱ تا ۳۰ **سوره‌ی نَبَأَ** را همراه با قرائت الگو بخوانید. (صفحه‌ی ۹۲ کتاب درسی)

قرائت

- آیات ۳۱ تا ۴۰ **سوره‌ی نَبَأَ** را همراه با قرائت الگو (رمزبینه‌های تعاملی) بخوانید.
معنی نام سوره: **خبر مهم**

سوره‌ی نَبَأَ

۱ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾ حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ﴿٣٢﴾ وَكَوَاعِبَ
 ۲ أَتْرَابًا ﴿٣٣﴾ وَكَأْسًا دِهَاقًا ﴿٣٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا
 ۳ وَلَا كِذَابًا ﴿٣٥﴾ جَزَاءً مِنْ رَبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا ﴿٣٦﴾
 ۴ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنِ لَا يَمْلِكُونَ
 ۵ مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾ يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا
 ۶ لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾
 ۷ ذَلِكَ الْيَوْمَ الْحَقُّ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذِ إِلَىٰ رَبِّهِ مَآبًا ﴿٣٩﴾
 ۸ إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ
 ۹ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَلَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا ﴿٤٠﴾

روخوانی

- جمله‌های قرآنی صفحه‌های ۳، ۵ و ۷ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا جمله‌های خواسته شده در این صفحات را حفظ هستید؟)

سقف محافظ (جو زمین)

وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا

و ما آسمان را برای زمین سقفی محافظ قرار دادیم.

سوره‌ی انبیاء، آیه‌ی ۳۲

گفت و گو

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حدیث نورانی

یاد خدا

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام :

دَوَامُ الذِّكْرِ ، يُنِيرُ الْقَلْبَ وَ الْفِكْرَ

همیشه به یاد خدا بودن، دل و اندیشه را روشن می‌کند.

غرر الحکم، ح ۵۱۴۴

گفت و گو

درباره‌ی ارتباط حدیث نورانی و تصویر آن، با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۱۱ سوره‌ی نَبَأْ، پیام قرآنی و حدیث نورانی این درس را از حفظ بخوانید.

یادآوری

- ۱- پیام قرآنی درس‌های سوم و پنجم را از حفظ بخوانید.
- ۲- آیات ۱ تا ۳۲ **سوره‌ی عبس** را همراه با قرائت الگو (رمزینه‌های سریع پاسخ) بخوانید. (صفحه‌ی ۹۳ کتاب درسی)

قرائت

- آیات ۳۳ تا ۴۲ **سوره‌ی عبس** را همراه با قرائت الگو (رمزینه‌های تعاملی) بخوانید.
معنی نام سوره: **چهره در هم کشید؛ آخم کرد**

سوره‌ی عبس

۱ فَاِذَا جَاءَتِ الصَّاحَّةُ ﴿٣٣﴾ يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ﴿٣٤﴾
 ۲ وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ ﴿٣٥﴾ وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ ﴿٣٦﴾ لِكُلِّ امْرِيٍّ
 ۳ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ﴿٣٧﴾ وَوَجْهُهُ يَوْمَئِذٍ مُسْفِرَةٌ ﴿٣٨﴾
 ۴ ضَاحِكَةٌ مُسْتَبْشِرَةٌ ﴿٣٩﴾ وَوَجْهُهُ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ ﴿٤٠﴾
 ۵ تَرَاهُ قَاتِرَةٌ ﴿٤١﴾ أُولَئِكَ هُمُ الْكٰفِرَةُ الْفَجَرَةُ ﴿٤٢﴾

روخوانی

- جمله‌های قرآنی صفحه‌های ۱۷، ۲۲ و ۳۱ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا جمله‌های خواسته شده در این صفحات را حفظ هستید؟)

پیام قرآنی

غذای خوب، کار خوب

كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا

از غذاهای پاکیزه بخورید و کارهای خوب انجام دهید.

سوره‌ی مؤمنون / آیه‌ی ۵۱

گفت و گو

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حدیث نورانی

مانع خیر

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام :

الْإِسْرَافُ يُفْنِي الْجَزِيلَ

اسراف و زیاده‌روی، نعمت و لطف الهی را از بین می‌برد.

من لا یحضره الفقیه، ج ۲، ص ۶۴، ح ۱۷۲۰

گفت و گو

با توجه به تصاویر این صفحه، درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۱۰ سوره‌ی عَبَسَ، پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

یادآوری

پیام قرآنی درس‌های ششم و هفتم را از حفظ بخوانید.

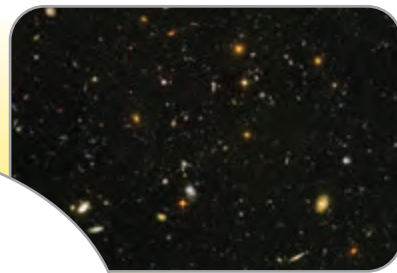
قرائت

سوره‌ی تکویر را همراه با قرائت الگو (رمزینہ‌های تعاملی) بخوانید. (صفحه‌ی ۹۸ کتاب درسی)
معنی نام سوره: درهم بیچیدن

آیه‌ی ۶

آیه‌ی ۲

آیه‌ی ۱۹

آیه‌ی ۵

آیه‌ی ۷

پژوهش

با توجه به تصاویر بالا معنای چه کلمه‌هایی از سوره‌ی تکویر را می‌دانید؟

روخوانی

جمله‌های قرآنی صفحه‌های ۳۵ و ۴۵ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا جمله‌های خواسته شده در این صفحات را حفظ هستید؟)

کلام برتر

وَ كَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا

کلام خدا، بالاترین کلام است.

سوره‌ی توبه / آیه‌ی ۴۰

حدیث نورانی

حفظ قرآن

امام جعفر صادق علیه السلام:

اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا تَوْفِيقَ تِلَاوَتِهِ وَ حِفْظَ آيَاتِهِ

بارالها! شایستگی تلاوت قرآن و حفظ آیات آن را روزی ما کن.

اصول کافی، ج ۲، ص ۵۷۳

گفت و گو

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۱۴ سوره‌ی تکویر، پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

سوره‌ی غاشیة را همراه با قرائت الگو (رزمینه‌های تعاملی) بخوانید. معنی نام سوره: فراگیرنده و پوشاننده

سوره‌ی غاشیة

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ	۱
هَلْ أَتٰكَ حَدِیْثُ الْغَاشِیَةِ ۱ وَجُوهُ یَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ ۲	۲
عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ ۳ تَصَلٰی نَارًا حَامِیَةً ۴ تُسْقٰی مِنْ عَیْنِ	۳
أَنْیَةٍ ۵ لَیْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ ضَرِیْعٍ ۶ لَا یُسْمِنُ	۴
وَلَا یُغْنِی مِنْ جُوعٍ ۷ وَجُوهُ یَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ ۸ لِسْعِیْهَا	۵
رَاضِیَةٌ ۹ فِی جَنَّةٍ عَالِیَةٍ ۱۰ لَا تَسْمَعُ فِیْهَا لَإِغِیَّةً ۱۱	۶
فِیْهَا عَیْنٌ جَارِیَةٌ ۱۲ فِیْهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ ۱۳ وَأَكْوَابُ	۷
مَوْضُوعَةٌ ۱۴ وَنَمَارِیْقٌ مَّصْفُوفَةٌ ۱۵ وَزَرَیْقٌ مَبْثُوثَةٌ	۸
۱۶ أَفَلَا یَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبْلِ كَیْفَ خُلِقَتْ ۱۷	۹
وَأِلَى السَّمَاءِ كَیْفَ رُفِعَتْ ۱۸ وَإِلَى الْجِبَالِ كَیْفَ	۱۰
نُصِبَتْ ۱۹ وَإِلَى الْأَرْضِ كَیْفَ سُطِحَتْ ۲۰ فَذَكِّرْ	۱۱
إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ۲۱ لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصِیْطِرٍ ۲۲	۱۲
الَّذِیْنَ تَوَلَّوْا وَكَفَرُوا ۲۳ فَعِذْبُهُ اللّٰهُ الْعَذَابُ الْأَكْبَرُ	۱۳
۲۴ إِنَّ إِلَیْنَا إِيَابُهُمْ ۲۵ ثُمَّ إِنَّ عَلَیْنَا حِسَابَهُمْ ۲۶	۱۴

آیهی ۱۸

آیهی ۱۷

آیهی ۲۰

آیهی ۱۹

پژوهش

با توجه به تصاویر بالا معنای چه کلمه‌هایی از **سوره‌ی غاشیّه** را می‌دانید؟

روخوانی

جمله‌های قرآنی صفحه‌های ۶۵ و ۶۶ کتاب درسی خود را بخوانید. (آیا جمله‌های خواسته شده در این صفحات را حفظ هستید؟)

آداب خواندن قرآن

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ

آیا در آیات قرآن تدبّر و اندیشه نمی‌کنید؟

سوره نساء / آیه ۸۲، سوره محمد / آیه ۲۴

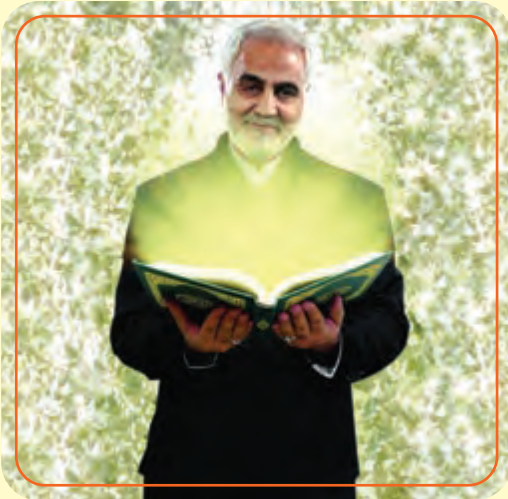

گفت و گو

درباره‌ی این پیام قرآنی با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حدیث نورانی

یاری از قرآن

حضرت محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ :

إِقْرَأُوا الْقُرْآنَ وَاسْتَظْهِرُوهُ

قرآن را بخوانید و از آن یاری بجوید.

مستدرک الوسائل، ج ۳، ص ۳۵۵، ح ۳۷۶۶

گفت و گو

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۱۶ سوره غاشیة، پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

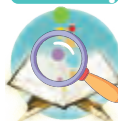

سوره‌ی **اعلیٰ** را همراه با قرائت الگو (رمزینه‌های تعاملی) بخوانید.
معنی نام سوره: (خداوند) دارای عالی‌ترین مقام

سوره‌ی **اعلیٰ**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 ۱ سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ۱ الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى ۲
 ۲ وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى ۳ وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى ۴
 ۳ فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَى ۵ سَنُقَرِّئُكَ فَلَاتَنْسَى ۶
 ۴ إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ ۷ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى ۷
 ۵ وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرَى ۸ فَذَكَرْ إِن نَفَعَتِ الذِّكْرَى ۹
 ۶ سَيَذَكِّرُ مَنْ يَخْشَى ۱۰ وَيَتَجَنَّبُهَا الْأَشْقَى ۱۱
 ۷ الَّذِي يَصِلَى النَّارَ الْكُبْرَى ۱۲ ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا
 ۸ وَلَا يَحْيَى ۱۳ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى ۱۴ وَذَكَرَ اسْمَ
 ۹ رَبِّهِ فَصَلَّى ۱۵ بَلْ تُؤَثِّرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۱۶ وَالْآخِرَةَ
 ۱۰ خَيْرٌ وَأَبْقَى ۱۷ إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى ۱۸
 ۱۱ صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ۱۹
 ۱۲

راز موفقیت

وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ

همه‌ی موفقیت من از سوی خداست.

سوره‌ی هود / آیه‌ی ۸۸

گفت و گو

درباره‌ی این پیام قرآنی با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حدیث نورانی

ادب

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام:

أَفْضَلُ الشَّرَفِ، الْآدَبُ

بهترین ارزش، ادب است.

بحار الانوار، ج ۱۶، ص ۲۳۱، ح ۳۵

از خدا جویم توفیق ادب   بی ادب محروم ماند از لطف رب
مولوی

گفت و گو

با توجه به این بیت از مولوی، درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۱۰ سوره‌ی اعلیٰ، پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

سوره‌ی طاریق را همراه با قرائت الگو (رمزبینه‌های تعاملی) بخوانید.
معنی نام سوره: کوبنده، ستاره‌ی درخشان، ستاره‌ی صبح

سوره‌ی طاریق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 ۱
 ۲ وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ۱ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ۲
 ۳ التَّجْمُ الثَّاقِبُ ۳ إِنَّ كُلُّ نَفْسٍ لَمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ۴
 ۴ فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ۵ خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ۶
 ۵ يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ۷ إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ
 ۶ لِقَادِرٌ ۸ يَوْمَ تُبَلَى السَّرَائِرُ ۹ فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ
 ۷ ۱۰ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ۱۱ وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدَعِ ۱۲
 ۸ إِنَّهُ لَقَوْلٌ فَصْلٌ ۱۳ وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ۱۴ إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ
 ۹ كَيْدًا ۱۵ وَأَكِيدُ كَيْدًا ۱۶ فَمَهْلِكِ الْكَافِرِينَ
 ۱۰ أَمَهُلَّهُمْ زُوَيْدًا ۱۷

معنای چه کلمه‌هایی از سوره‌ی طاریق را می‌دانید؟

پیام قرآنی

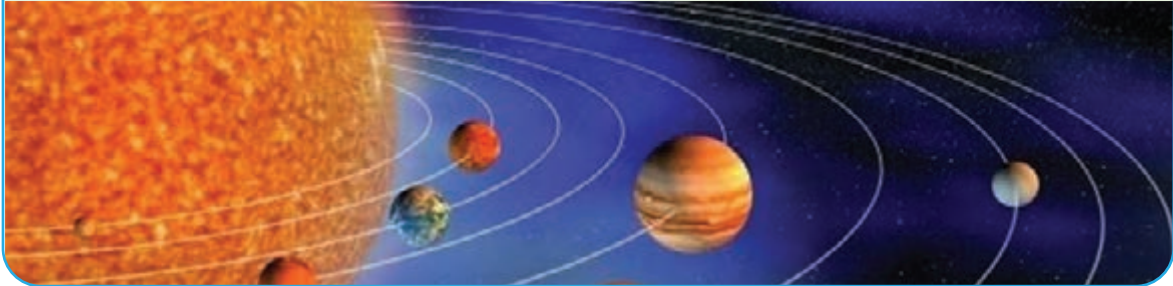

گردش کرات

وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ

و خورشید و ماه هریک بر مدارِ معین در حال حرکت هستند.

سوره ی پس / آیہ ۴۰

گفت و گو

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حدیث نورانی

دوستی با خردمندان

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام :

صَاحِبِ الْعُقَلَاءِ وَ جَالِسِ الْعُلَمَاءِ

با خردمندان هم سخن و با دانشمندان همنشین باش.

غرر الحکم، ص ۴۲۰

من آن که بلویم که تو کیستی

تو اول بلو با کیان زیتی

گلستان سعدی

گفت و گو

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۸ سوره ی طارق، پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

کلمات ترجمه شده در کتاب‌های آموزش قرآن پایه‌های دوم تا چهارم ابتدایی

معنا	کلمه/درس/پایه	معنا	کلمه/درس/پایه
زنده	حَتَىٰ ۴/۸	آخرت	آخِرَةُ ۳/۲
خالق، آفریننده	خَالِقٍ ۴/۱۰	ایمان آوردیم	آمَنَّا ۴/۱۰
آفرید، خلق کرد	خَلَقَ ۴/۱۱	آبه، نشانه	آيَةً ۴/۱۲
خوبی، کار خوب	خَيْرٍ ۳/۱۰	پاداش	أَجْرٌ ۳/۲
بهتر، بهترین	خَيْرٍ ۴/۱۳	زمان	أَجَلٌ ۴/۱۱
کارهای خوب	خَيْرَاتٍ ۲/۷	کار خوب، نیکی	إِحْسَانٌ ۲/۱۱
بهترین کار	خَيْرِ الْعَمَلِ ۳/۸	زمین	أَرْضٌ ۴/۴
		اطاعت کنید	أَطِيعُوا ۴/۳
		بزرگ‌تر	أَكْبَرُ ۳/۸
دنیا	دُنْيَا ۲/۳	کسی که	الَّذِي ۴/۱۵
		کسانی که	الَّذِينَ ۴/۹
دزه	ذَرَّةٌ ۳/۱۱	خدا	اللَّهُ ۴/۶
		خدا، معبود	إِلَهُ ۳/۸
پروردگار	رَبِّ ۳/۸	تو	أَنْتَ ۴/۱۳
پروردگار ما، پروردگارا	رَبَّنَا ۲/۱۱	نازل کرد، فروفرستاد	أَنْزَلَ ۴/۱۵
رحمت	رَحْمَةً ۲/۱۲	اتفاق کنید، ببخشید	اتَّفِقُوا ۴/۹
بخشنده	رَحْمَنٌ ۳/۸		
مهربان	رَحِيمٌ ۳/۸		
روزی	رِزْقٌ ۲/۱۵	بینا	بَصِيرٌ ۳/۷
پیامبر	رَسُولٌ ۳/۸	صبح	بُكْرَةً ۴/۱۲
		فرزندم	بُنَيَّ ۲/۵
زکات، صدقه‌ی واجب	زَكَاةٌ ۴/۷	پیام	بَيَانَ ۲/۷
عیب و نقصی ندارد	سُبْحَانَ ۳/۳	قبول کن، بپذیر	تَقَبَّلْ ۴/۶
هفت	سَبْعَ ۴/۹		
شنوا	سَمِيعٌ ۴/۲	پاداش	جَزَاءٌ ۲/۱۱
گناه	سَيِّئَةٌ ۴/۱۰		
بدی، بد	شَرٌّ ۳/۱۱	دانه	حَبَّةٌ ۴/۹
خورشید	شَمْسٌ ۴/۱۴	رسمان	حَبْلٌ ۴/۵
مشورت	شُورَىٰ ۳/۱۳	حساب، قیامت	حِسَابٌ ۴/۱
		کار خوب، خوب، خیر و خوبی	حَسَنَةً ۳/۳
		سپاس و ستایش	حَمْدٌ ۳/۲

کلمه/ درس/ پایه

معنا

ص

صِرَاطٌ ۴/۵

راه

صَلَاةٌ ۲/۵

نماز

ط

طَعَامٌ ۴/۱۵

غذا

طَيِّبَاتٌ ۲/۴

غذاهای پاک و خوب

ظ

ظَالِمِينَ ۲/۵

ظالمان، ستمگران

ع

عَالِمٌ ۴/۴

دانا

عَالَمِينَ ۳/۱

جهان‌ها، جهانیان

عَبْدٌ ۴/۳

بنده

عُسْرٌ ۲/۱۱

سختی

عَشِيٌّ ۴/۱۲

شب

عَظِيمٌ ۲/۳

بزرگ

عِلْمٌ ۳/۸

دانش

عَلِيمٌ ۴/۲

دانا

عِنْدٌ ۴/۶

نزد

غ

غَيْبٌ ۴/۴

نهان، غیب

غَفُورٌ ۴/۷

بسیار آمرزنده

ق

قَالَ ۴/۸

گفت

قَدِيرٌ ۴/۲

توانا

قُرْآنٌ ۲/۱۴

قرآن، کتاب خدا

قَلِيلٌ، قَلِيلَةٌ ۴/۴

کم

قُلُوبٌ ۴/۱۳

دل‌ها، قلب‌ها

قَمَرٌ ۴/۱۴

ماه

قَوْمٌ ۴/۱۲

قوم، گروه

ک

كَافِرِينَ ۴/۱۳

کافران، افراد بی‌ایمان

كَثِيرٌ، كَثِيرَةٌ ۴/۴

بسیار

کلمه/ درس/ پایه

معنا

ل

كُلُوا ۲/۴

بخورید

لَا ۴/۷

نیست

لَا يُحِبُّ ۲/۱۲

دوست ندارد

م

مَاءٌ ۴/۱۵

آب

مُؤْمِنِينَ ۴/۱

مؤمنان

مُحْسِنِينَ ۲/۱۶

نیکوکاران

مَرْحَمَةٌ ۳/۱۶

مهربانی

مُرْسَلِينَ ۴/۵

پیامبران، فرستادگان (الهی)

مُسْتَقِيمٌ ۴/۵

راست، درست

مُسْرِفِينَ ۲/۹

اسراف‌کنندگان

مُسَمَّئِيٌّ ۴/۱۱

معین

مُفْسِدِينَ ۳/۵

بدکاران

مَلَائِكَةً ۲/۳

ملائکه، فرشتگان

ن

نَارٌ ۴/۱۳

ما

نَارٌ ۲/۳

آتش

نَاسٌ ۲/۷

مردم

نَبِيٌّ ۲/۳

پیامبر

نِعْمَةٌ ۲/۶

نعمت

و

وَالِدَيْنِ ۳/۴

پدر و مادر

هـ

هُدًى، هُدًى ۴/۱۱

هدایت

هَذَا ۴/۱۴

این

هُوَ ۴/۱۵

او

ی

يُحِبُّ ۲/۵

دوست دارد

يُنْفِقُونَ ۴/۹

اتفاق می‌کنند

يَوْمٌ ۳/۱

روز

يَوْمِ الدِّينِ ۳/۱

روز قیامت

